

KOMISIJOS DIREKTYVA 2006/73/EB

2006 m. rugpjūčio 10 d.

kuria įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų ir veiklos sąlygų bei toje direktyvoje apibrėžti terminai

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvas 85/611/EEB ir 93/6/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB ir panaikinančią Tarybos direktyvą 93/22/EEB⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 10 dalį, 18 straipsnio 3 dalį, 19 straipsnio 10 dalį, 21 straipsnio 6 dalį, 22 straipsnio 3 dalį ir 24 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyva 2004/39/EB nustatoma Bendrijos finansų rinkų priežiūros tvarkos sistema, kuria, be kitų dalykų, reglamentuojamos veiklos sąlygos, susijusios su investicinių įmonių teikiamomis investicinėmis paslaugomis, ir prireikus su pagalbinėmis paslaugomis bei investicine veikla; organizaciniai reikalavimai tokias paslaugas teikiančioms ir tokią veiklą vykdančioms investicinėms įmonėms ir reguliuojamoms rinkoms; atskaitomybės rengimo reikalavimai, taikomi finansinių priemonių sandoriams, ir reikalavimai skaidrumui dėl sandorių akcijomis, kuriomis leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje.
- (2) Tvarkos, kuri reglamentuoja investicinėms įmonėms, teikiančioms investicijų paslaugas ir, kur tinkama, pagalbinėmis paslaugomis bei profesionalia investicine veikla, bei reguliuojamoms rinkoms taikomus organizacinius reikalavimus, įgyvendinimo taisyklės turėtų atitikti Direktyvos 2004/39/EB tikslą. Taisyklės turi būti taikomos vieningai ir jomis turi būti užtikrintas investicinių įmonių ir subjektų, kurie organizuoja reguliuojamas rinkas arba DPS, aukštas vientisumo, kompetencijos ir patikimumo lygis.
- (3) Būtina nurodyti konkrečius organizacinius reikalavimus ir tvarką, kurie taikomi tokias paslaugas teikiančioms arba tokią veiklą vykdančioms investicinėms įmonėms. Visų pirma reikėtų numatyti griežtą šių dalykų tvarką: išpareigojimų vykdymo, rizikos valdymo, nusiskundimų tvarkymo, asmeninių sandorių, užsakomųjų paslaugų, taip pat interesų prieštaravimų nustatymo, valdymo ir atskleidimo.

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/31/EB (OL L 114, 2006 4 27, p. 60).

- (4) Investicinės įmonės veiklos leidimo organizaciniai reikalavimai ir sąlygos turėtų būti nustatyti taisyklėse, kuriomis užtikrinamas vieningas atitinkamų Direktyvos 2004/39/EB nuostatų taikymas. Tai būtina norint užtikrinti, kad investicinės įmonės turėtų vienodas galimybes vienodomis sąlygomis veikti visose Bendrijos rinkose ir pašalinti su veiklos leidimo tvarka susijusias kliūtis, trukdančias tarpvalstybinei investicinių paslaugų veiklai.
- (5) Tvarkos, reglamentuojančios investicinių ir pagalbinių paslaugų bei investicinės veiklos sąlygas, įgyvendinimo taisyklės turėtų atspindėti pagrindinį šios tvarkos tikslą. Tai yra jomis turėtų būti užtikrintas aukštas vienodai taikomos investuotojo apsaugos lygis, nustatant aiškius standartus ir reikalavimus, reglamentuojančius investicinės įmonės ir jos kliento santykius. Kita vertus, turint omenyje investuotojų apsaugą, ypač kai kalbama apie informacijos suteikimą investuotojams arba kai prašoma investuotojų pateikti informacijos, reikėtų atsižvelgti į tai, ar susijęs klientas arba potencialus klientas yra mažmeninis ar verslo klientas.
- (6) Direktyvos forma reikalinga, kad būtų galima įgyvendinti nuostatas, pritaikytinas kiekvienos valstybės narės tam tikros rinkos ir teisinės sistemos ypatybėms.
- (7) Siekiant užtikrinti vienodą įvairių Direktyvos 2004/39/EB nuostatų taikymą, būtina investicinėms įmonėms nustatyti suderintus organizacinius reikalavimus ir veiklos sąlygas. Taigi valstybės narės ir kompetentingos institucijos neturėtų įtraukti papildomų privalomų taisyklių, perkeldamos ir taikydamos šioje direktyvoje nurodytas taisykles, išskyrus atvejus, kai tai aiškiai numatyta šioje direktyvoje.
- (8) Tačiau išimtiniais atvejais valstybės narės turėtų turėti galimybę nustatyti investicinėms įmonėms papildomus reikalavimus be tų, kurie nustatyti įgyvendinimo taisyklėse. Tačiau toks įsikišimas turėtų apsiriboti tokiais atvejais, kai Bendrijos teisės aktais tinkamai nenumatyta, kaip panaikinti tam tikrą riziką, susijusią su investuotojų apsauga arba su rinkos vientisumu, įskaitant su finansinės sistemos stabilumu susijusią riziką, ir jis turėtų būti griežtai proporcingas.
- (9) Bet kurie papildomi reikalavimai, kuriuos valstybė narė išlaikė arba taiko pagal šią direktyvą, neturi apriboti ir kitaip

paveikti investicinių įmonių teisių pagal Direktyvos 2004/39/EB 31 ir 32 straipsnius.

ir galimą riziką, atsirandančią, kai daugiašalių investicinių įmonių arba kitų reguliuojamų subjektų užsakomosios paslaugos yra sutelktos pas ribotą paslaugų teikėjų skaičių.

- (10) Valstybės narės išlaikytomis papildomais reikalavimais numatytos tam tikros rizikos rūšys, pradėjus taikyti šią direktyvą, turėtų būti ypač svarbios tos valstybės narės rinkos struktūrai, įskaitant poveikį toje rinkoje veikiančių įmonių ir vartotojų elgesiui. Šių tam tikrų rizikos rūšių įvertinimas turėtų būti atliktas atsižvelgiant į priežiūros tvarką, nustatytą Direktyva 2004/39/EB ir jos išsamiais įgyvendinimo taisyklėmis. Bet koks sprendimas išlaikyti papildomus reikalavimus turėtų būti priimtas tinkamai atsižvelgiant į šios direktyvos tikslus, kuriais siekiama pašalinti kliūtis tarpvalstybiniam investicinių paslaugų teikimui suderinant pirminio veiklos leidimo suteikimo investicinėms įmonėms tvarką ir reikalavimus jų veiklai.
- (11) Investicinės įmonės labai skiriasi dydžiu, struktūra ir veiklos pobūdžiu. Priežiūros tvarka turėtų būti pritaikyta atsižvelgiant į šią įvairovę, tuo pačiu įvedant tam tikrus esminius priežiūros reikalavimus, tinkamus visoms įmonėms. Kontroliuojami subjektai turėtų laikytis išsipareigojimais nustatytų didelių reikalavimų ir sukurti bei priimti priemones, kurios geriausiai tinka konkrečiam jų veiklos pobūdžiui ir aplinkybėms.
- (12) Tačiau per daug neapibrėžta priežiūros tvarka gali sumažinti investicinių įmonių veiksmingumą. Tikimasi, kad kompetentingos institucijos parengs aiškinamąsias gaires dėl šios direktyvos nuostatų, visų pirma siekdamos paaiškinti, kaip praktiškai taikyti šios direktyvos reikalavimus tam tikroms įmonių rūšims ir esant tam tikroms aplinkybėms. Tokiose neprivalomose gairėse, be kitų dalykų, galėtų būti paaiškinta, kaip šios direktyvos nuostatos ir Direktyva 2004/39/EB taikomos, atsižvelgiant į rinkos pokyčius. Siekdama vienodai taikyti šią direktyvą ir Direktyvą 2004/39/EB, Komisija gali parengti gaires aiškinamaisiais pranešimais arba kitomis priemonėmis. Be to, Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas gali parengti gaires, kad užtikrintų, jog kompetentingos institucijos vieningai taikytų šią direktyvą ir Direktyvą 2004/39/EB.
- (13) Pagal Direktyvą 2004/39/EB nustatyti organizaciniai reikalavimai nepažeidžia nacionaliniais teisės aktais įkurtų sistemų, skirtų registruoti asmenis, dirbančius investicinėse įmonėse.
- (14) Šios direktyvos nuostatose, pagal kurias investicinė įmonė turi įsteigti, įdiegti ir palaikyti tinkamą rizikos valdymo politiką, riziką, susijusią su įmonės veikla, procesais ir sistemomis, turėtų apimti riziką, susijusią su esminių arba svarbių funkcijų arba investicinių paslaugų ar veiklos perdavimu išorės paslaugų teikėjui. Tokia rizika turėtų apimti riziką, susijusią su įmonės ir paslaugų teikėjo ryšiais,
- (15) Tai, kad rizikos valdymo ir išsipareigojimų laikymosi funkcijas vykdo tas pats asmuo, nebūtinai kelia grėsmę savarankiškam abiejų funkcijų veikimui. Sąlygos, kad asmenys, susiję su išsipareigojimų laikymosi funkcija, nevykdytų funkcijų, kurias jie prižiūri, ir kad tikėtina, jog tokių asmenų atlygio nustatymo metodas nekeltų grėsmės jų objektyvumui, gali būti netinkamos mažų investicinių įmonių atveju. Tačiau didesnių įmonių atveju jos būtų netinkamos tik išimtiniais atvejais.
- (16) Keliose Direktyvos 2004/39/EB nuostatose reikalaujama, kad investicinės įmonės rinktų ir saugotų su klientais ir jiems teikiamomis paslaugomis susijusią informaciją. Jeigu šie reikalavimai susiję su asmens duomenų rinkimu ir tvarkymu, įmonės turėtų užtikrinti, kad jie atitiktų nacionalines priemones, kuriomis įgyvendinama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB⁽¹⁾ dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.
- (17) Kai sėkmingi asmeniniai sandoriai vykdomi asmens vardu pagal iš anksto to asmens duotus nurodymus, su asmeniniais sandoriais susiję išsipareigojimai pagal šios direktyvos nuostatas neturėtų būti taikomi atskirai kiekvienam tolesniam sandoriui, jeigu tie nurodymai ir toliau galioja bei lieka nepakitę. Tų išsipareigojimų taip pat nereikėtų taikyti nutraukiant arba panaikinant tokius nurodymus su sąlyga, kad tuo pačiu metu, kai nutraukiami arba panaikinami nurodymai, nebūtų perleidžiamos bet kurios finansinės priemonės, kurios buvo anksčiau įsigytos pagal nurodymus. Tačiau tie išsipareigojimai turėtų būti taikomi asmeniui sandoriui arba prasidedant vienas po kito einantiems sandoriams, vykdomiems to paties asmens vardu, jeigu tie nurodymai yra pasikeitę arba jeigu išleisti nauji nurodymai.
- (18) Kompetentingos institucijos neturėtų nustatyti, kad veiklos leidimo teikti investicines paslaugas arba užsiimti tokia veikla suteikimas priklausytų nuo bendro draudimo išorės paslaugų teikėjui perduoti vykdyti vieną ar kelias esmines ar svarbias funkcijas, investicines paslaugas arba veiklą. Investicinėms įmonėms turėtų būti leidžiama išorės paslaugų teikėjui perduoti tokią veiklą, jeigu įmonės nustatyti užsakomųjų paslaugų susitarimai atitinka tam tikras sąlygas.
- (19) Taikant šios direktyvos nuostatas, kuriomis nustatomos esminių arba svarbių veiklos funkcijų, investicinių paslaugų ar veiklos perdavimo išorės paslaugų teikėjui sąlygos, turėtų būti laikoma, kad tokios užsakomosios paslaugos, kai funkcijos perduodamos taip, kad įmonei liktų tik pašto

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 29, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

dėžutės funkcijos, kenkia sąlygoms, kurių privalo laikytis investicinė įmonė, kad turėtų ir išlaikytų veiklos leidimą pagal Direktyvos 2004/39/EB 5 straipsnį.

(20) Investicinių paslaugų arba veiklos vykdymo arba esminių ir svarbių funkcijų perdavimas išorės teikėjui laikomas investicinės įmonės veiklos leidimo sąlygų esminiu pakeitimu, kaip nurodyta Direktyvos 2004/39/EB 16 straipsnio 2 dalyje. Jeigu tokių užsakomųjų paslaugų susitarimai turi būti sudaryti po to, kai investicinė įmonė gavo veiklos leidimą pagal Direktyvos 2004/39/EB II antraštinės dalies I skyriaus nuostatas, apie tuos susitarimus reikėtų pranešti kompetentingai institucijai, kai to reikalaujama pagal Direktyvos 2004/39/EB 16 straipsnio 2 dalį.

(21) Pagal šią direktyvą investicinės įmonės turi iš anksto pateikti atsakingai kompetentingai institucijai pranešimą apie bet koki susitarimą dėl mažmeninių klientų portfelių valdymo perdavimo išorės paslaugų teikėjui, kurį jos ketina sudaryti su trečiojoje šalyje esančiu paslaugų teikėju, kai neatitinka tam tikros specialios sąlygos. Tačiau kompetentingos institucijos nebūtinai turi leisti arba kitaip sutikti su tokiu susitarimu arba jo sąlygomis. Pranešimu greičiau siekiama užtikrinti, kad kompetentinga institucija tam tikrais atvejais turėtų galimybę įsikišti. Investicinė įmonė atsakinga už bet kurių užsakomųjų paslaugų susitarimų sąlygų derinimą ir už tai, kad būtų užtikrintas tų sąlygų atitikimas įmonės išpareigojimams pagal šią direktyvą ir Direktyvą 2004/39/EB, oficialiai neįsikišus kompetentingai institucijai.

(22) Siekiant skaidrumo priežiūros srityje ir siekiant užtikrinti tinkamą aiškumo lygį investicinėms įmonėms, šia direktyva reikalaujama, kad kiekviena kompetentinga institucija skelbtų pareiškimą apie savo politiką dėl mažmeninių klientų portfelių valdymo perdavimo išorės paslaugų teikėjams, esantiems trečioje šalyje. Šiame pareiškime turi būti išdėstyti pavyzdžiai, nurodantys, kuriais atvejais kompetentinga institucija veikiausiai neprieštarautų tokiam perdavimui, ir turi būti pateiktas išaiškinimas, kodėl tokiais atvejais nėra tikėtina, kad perdavimas sukliudytų įmonei laikytis šioje direktyvoje numatytų bendrų veiklos perdavimo išorės paslaugų teikėjui sąlygų. Pateikdama šį išaiškinimą, kompetentinga institucija turėtų visada nurodyti priežastis, kodėl tam tikrais atvejais veiklos perdavimas išorės paslaugų teikėjui netrukdytų jai gauti visą su perduota paslauga susijusią informaciją, kuri institucijai reikalinga siekiant vykdyti investicinės įmonės priežiūrą.

(23) Kai investicinė įmonė klientų vardu turimas lėšas įneša į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, tame pinigų rinkos fonde laikomi investavimo vienetai turėtų būti laikomi pagal klientams priklausančių finansinių priemonių laikymo reikalavimus.

(24) Aplinkybės, kurios turėtų būti laikomos sukeliančiomis interesų prieštaravimą, turėtų apimti tikrai tuos atvejus, kai yra prieštaravimas tarp įmonės interesų arba tam tikrų su įmone ar įmonės grupe susijusių asmenų ir įmonės išpareigojimų klientui; arba tarp dviejų arba daugiau tos įmonės klientų, kuriems įmonė yra išpareigojusi, skirtingų interesų. Nepakanka, kad įmonė gali gauti pelno, jeigu taip pat nėra galimos neigiamos įtakos klientui, arba kad vienas klientas, kuriam įmonė yra išpareigojusi, gali gauti pelno arba išvengti nuostolių, kai tuo tarpu kitas toks klientas nepatiria susijusių galimų nuostolių.

(25) Interesų prieštaravimai turėtų būti reglamentuojami tik tada, kai investicinę paslaugą arba pagalbinę paslaugą teikia investicinė įmonė. Šiuo atžvilgiu kliento, kuriam teikiama paslauga, statusas – ar tai būtų mažmeninis klientas, verslo klientas arba tinkama sandorio šalis – nėra svarbus.

(26) Laikydamosi savo išpareigojimo pagal Direktyvą 2004/39/EB parengti interesų prieštaravimų politiką, kurioje būtų nurodytos aplinkybės, sudarančios interesų prieštaravimą arba galinčios jį sukelti, investicinė įmonė turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į investicinius tyrimus ir konsultacijas dėl investavimo, prekybą savo sąskaita, portfelio valdymą ir įmonių finansų veiklą, įskaitant vertybinių popierių išplatšinimą ir (arba) pardavimą ir konsultacijas įmonių susijungimų ir įsigijimų klausimais. Tokį ypatingą dėmesį visų pirma reikia atkreipti tada, kai įmonė arba asmuo, tiesiogiai arba netiesiogiai kontrolės funkcija susiję su įmone, užsiima dviem arba daugiau tokios veiklos rūšimis.

(27) Investicinės įmonės pagal išsamią interesų prieštaravimų politiką turėtų stengtis nustatyti ir spręsti interesų prieštaravimus, kylančius dėl įvairių jų veiklos rūšių ir jų grupės veiklos. Visų pirma, jeigu investicinė įmonė atskleidžia interesų prieštaravimus, ji neturėtų būti atleidžiama nuo Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 3 dalyje numatytos pareigos išlaikyti ir veiksmingai taikyti organizacines ir administracines priemones. Nors pagal Direktyvos 2004/39/EB 18 straipsnio 2 dalį reikia atskleisti tam tikrus interesų prieštaravimus, neleidžiama per daug pasikliauti atskleidžiama informacija, tinkamai neatsižvelgus į tai, kaip galima tinkamai išspręsti prieštaravimus.

(28) Investicinis tyrimas turėtų būti informacijos tipo, apibrėžto kaip rekomendacija 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyvoje 2003/125/EB, kuria įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl teisingo investavimo rekomendacijų pateikimo ir interesų prieštaravimų atskleidimo⁽¹⁾, tačiau taikomo tik finansinėms priemonėms, kaip apibrėžta Direktyvoje 2004/39/EB, subkategorija. Taip apibrėžto tipo rekomendacijoms, kurios nėra investicinis tyrimas, kaip nurodyta šioje direktyvoje,

⁽¹⁾ OL L 339, 2003 12 24, p. 73.

vis tiek taikomos Direktyvos 2003/125/EB nuostatos dėl teisingo investavimo rekomendacijų pateikimo ir interesų prieštaravimų atskleidimo.

- (29) Priemonės ir susitarimai, kurių ėmėsi investicinė įmonė, siekdama spręsti interesų prieštaravimus, galinčius kilti dėl medžiagos, pateikiamos kaip investicinis tyrimas, rengimo ir platinimo, turėtų būti tinkamos, kad jomis būtų galima apsaugoti finansų analitikų ir jų rengiamo investicinio tyrimo objektyvumą ir savarankiškumą. Tomis priemonėmis ir susitarimais turėtų būti užtikrinamas pakankamas finansų analitikų nepriklausomumas nuo asmenų, kurių įsipareigojimai arba verslo interesai gali būti pagrįstai laikomi prieštaraujančiais investicinio tyrimo medžiagą gavusių asmenų interesams, interesų.
- (30) Asmenims, kurių įsipareigojimai arba verslo interesai gali būti pagrįstai laikomi prieštaraujančiais investicinio tyrimo medžiagą gavusių asmenų interesams, turėtų būti priskiriami įmonių finansų darbuotojai ir asmenys, vykdančys pardavimus ir prekybą klientų arba įmonės vardu.
- (31) Išimtinėms aplinkybėms, kuriomis finansų analitikai ir kiti su investicine įmone susiję asmenys, dalyvaujantys rengiant investicinį tyrimą, gali, gavę išankstinį raštišką sutikimą, vykdyti asmeninius finansinių priemonių sandorius, su kuriais susijęs tyrimas, turėtų būti priskiriamos tokios aplinkybės, kai dėl asmeninių priežasčių, susijusių su finansiniais sunkumais, finansų analitikas arba kitas asmuo turi likviduoti poziciją.
- (32) Dovanėlės arba nedideli svetingumo gestai, neviršijantys įmonės interesų prieštaravimų politikoje nurodyto lygmens ir paminėti tos politikos aprašymo santraukoje, kuri pateikiama klientams, su investiciniu tyrimu susijusiose nuostatose neturėtų būti laikomi skatinimo priemonėmis.
- (33) Investicinio tyrimo informacijos platinimo klientams arba visuomenei koncepcija neturėtų apimti platinimo vien tik investicinės įmonės grupės asmenims.
- (34) Dabartines rekomendacijas reikėtų laikyti investicinio tyrimo rekomendacijomis, kurios nebuvo panaikintos ir nenustojo galioti.
- (35) Trečiosios šalies parengto investicinio tyrimo esminiam pakeitimui turėtų būti taikomi tie patys reikalavimai, kaip ir tyrimo rengimui.
- (36) Finansų analitikai neturėtų dalyvauti veikloje, kuri nėra investicinio tyrimo rengimas, jeigu toks dalyvavimas yra nesuderinamas su to asmens siekiu išlikti objektyviam. Nesuderinamu su asmens siekiu išlikti objektyviam paprastai turėtų būti laikomas toks dalyvavimas: dalyvavimas investicinės bankininkystės veikloje, pvz., įmonių finansų ir vertybinių popierių platinimo veikloje, dalyvavimą siekiant finansinių priemonių naujų veiklos sričių ar pristatant naujas finansinių priemonių emisijas arba kitaip dalyvaujant emitento rinkodaroje.
- (37) Nepažeidžiant šios direktyvos nuostatų, susijusių su investicinio tyrimo rengimu arba platinimu, rekomenduojama, kad investicinio tyrimo rengėjai, kurie nėra investicinės įmonės, turėtų apsvaistinti galimybę priimti vidaus tvarką ir procedūras, kurių tikslas – užtikrinti, kad jie taip pat laikytųsi šioje direktyvoje nurodytų principų, kuriais siekiama apsaugoti tokio tyrimo nepriklausomumą ir objektyvumą.
- (38) Šios direktyvos reikalavimai, įskaitant susijusiuosius su asmeniniais sandoriais, su prekyba turint investicinio tyrimo žinių ir su investicinio tyrimo rengimu ir platinimu, taikomi nepažeidžiant kitų Direktyvos 2004/39/EB ir 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliacijų rinkos (piktnaudžiavimo rinkos) ⁽¹⁾ reikalavimų bei jų atitinkamų įgyvendinimo priemonių.
- (39) Šios direktyvos nuostatose, susijusiose su skatinimo priemonėmis, laikoma, kad investicinės įmonės gautas komisinis mokestis, susijęs su konsultacijomis dėl investicijų arba bendro pobūdžio rekomendacijomis, tokiomis aplinkybėmis, kai konsultacijos arba rekomendacijos nėra šališkos dėl to, kad buvo gautas komisinis mokestis, turėtų būti laikomas nustatytu siekiant pagerinti klientui teikiamų konsultacijų dėl investicijų kokybę.
- (40) Šia direktyva investicinėms įmonėms leidžiama teikti arba gauti tam tikras skatinimo priemones, tik jeigu laikomasi specialių sąlygų ir jeigu apie jas klientui yra paaiškinta arba kurios yra klientui suteiktos ar kurias teikia klientas arba jo vardu veikiantis asmuo.
- (41) Šia direktyva reikalaujama, kad investicinės įmonės, kurios naujiems mažmeniniams klientams teikia investicines paslaugas, o ne konsultacijas dėl investicijų, su klientu raštu sudarytų pagrindinį susitarimą, kuriame būtų išdėstytos pagrindinės įmonės ir kliento teisės ir įsipareigojimai. Tačiau šioje direktyvoje nenumatyti jokie kiti formos, turinio ir sutarčių vykdymo reikalavimai, taikomi nuostatomis, reglamentuojančioms investicines arba pagalbines paslaugas.
- (42) Šioje direktyvoje nustatyti tik pranešimams rinkai taikomi reikalavimai, susiję su Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 2 dalies įpareigojimu, kad klientams skirta informacija, įskaitant rinkai skirtus pranešimus, turėtų būti teisinga, aiški ir neklaidinanti.
- (43) Šioje direktyvoje nereikalaujama, kad kompetentingos institucijos patvirtintų rinkai skirtų pranešimų turinį ir formą. Tačiau šia direktyva taip pat neužkertamas kelias kompetentingoms institucijoms tai daryti, jeigu bet kuris toks išankstinis patvirtinimas paremtas tik Direktyvos

⁽¹⁾ OL L 96, 2003 4 12, p. 16.

2004/39/EB įsipareigojimo, kad klientams skirta informacija, įskaitant rinkai skirtus pranešimus, turėtų būti teisinga, aiški ir neklaidinanti, laikymusi.

- (44) Turėtų būti nustatyti pakankami ir atitinkami informacijos reikalavimai, atsižvelgiant į kliento statusą, t. y. ar klientas yra mažmeninis klientas ar verslo klientas. Direktyvos 2004/39/EB tikslas – užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp investuotojų apsaugos ir investiciniams įmonėms taikomos pareigos atskleisti informaciją. Šiuo tikslu į šią direktyvą reikėtų įtraukti konkrečius informacijos reikalavimus, kurie verslo klientams būtų ne tokie griežti kaip mažmeniniams klientams. Atsižvelgiant į ribotas išimtis, verslo klientai turėtų sugebėti patys nustatyti, kokios informacijos jiems reikia, kad galėtų priimti pagrįstą sprendimą, ir paprašyti investicinės įmonės suteikti jiems šią informaciją. Kai tokie prašymai suteikti informacijos yra pagrįsti ir tinkami, investicinės įmonės turėtų suteikti papildomos informacijos.
- (45) Investicinės įmonės turėtų teikti klientams ar potencialiems klientams reikiamą informaciją apie finansinių priemonių pobūdį ir su investicijomis į jas susijusią riziką, kad klientai, prieš priimdami kiekvieną sprendimą investuoti, būtų tinkamai informuoti. Šios informacijos išsamumo lygis gali kisti atsižvelgiant į klientų skirstymą į mažmeninių arba verslo klientų kategorijas ir siūlomų finansinių priemonių pobūdžio ir rizikos profilį, tačiau ši informacija neturėtų būti tokia bendra, kad liktų nepaminėti kokie nors esminiai elementai. Gali būti, kad kai kurių finansinių priemonių atveju pakaks suteikti informaciją apie priemonės rūšį, kai tuo tarpu kai kurių kitų priemonių atveju informacijoje reikės konkrečiai aprašyti produkto savybes.
- (46) Sąlygos, kurias privalo atitikti informacija, kurią investicinės įmonės suteikia klientams ir potencialiems klientams, kad ji būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti, turėtų būti tinkamai ir proporcingai taikomos mažmeniniams klientams skirtiems pranešimams, atsižvelgiant į, pvz., pranešimo perdavimo priemones ir informaciją, kurią pranešimu ketinama suteikti klientams arba potencialiems klientams. Tokių sąlygų visų pirma nereikėtų taikyti rinkai skirtiems pranešimams, kuriuose pateikiamas vienas ar daugiau tokios informacijos elementų: įmonės pavadinimas, logotipas arba kitas su įmone susijęs atvaizdas, kontaktinė vieta, nuoroda į įmonės teikiamų investicinių paslaugų rūšis arba į jos įkainius arba komisinius.
- (47) Taikant Direktyvą 2004/39/EB ir šią direktyvą, informacija turėtų būti laikoma klaidinančia, jeigu ji gali suklaidinti asmenį arba asmenis, kuriems ši informacija yra skirta arba kurie ją greičiausiai gaus, nežiūrint į tai, ar šią informaciją teikiantis asmuo laiko ją klaidinančia arba stengiasi ją ką nors suklaidinti.
- (48) Nustatydamą, ką reiškia nuostata pateikti informaciją pakankamai iš anksto iki šioje direktyvoje nurodyto laiko,

investicinė įmonė, atsižvelgdama į konkrečios situacijos skubotumą ir laiką, kurio klientui reikia pateikti konkrečiai informacijai suvokti ir į ją sureaguoti, turėtų atsižvelgti į kliento poreikį turėti pakankamai laiko ją perskaityti ir suprasti prieš priimant investicinį sprendimą. Klientui tikriausiai prireiks mažiau laiko peržiūrėti informaciją apie paprastą ar standartizuotą produktą ar paslaugą arba apie produktą ar paslaugą tokios pat rūšies, kaip buvo nusipirkęs anksčiau, palyginti su laiku, kurio jam prireiktų sudėtingesniai ar nežinomam produktui ar paslaugai įvertinti.

- (49) Šia direktyva investicinės įmonės nėra įpareigojamos pateikti visą reikiamą informaciją apie investicinę įmonę, finansines priemones, sąnaudas ar susijusius mokesčius arba informaciją, susijusią su kliento finansinių priemonių arba kliento lėšų apsauga, iš karto ir tuo pačiu metu, jeigu jos laikosi bendrosios pareigos teikti susijusią informaciją pakankamai iš anksto iki šioje direktyvoje nurodyto laiko. Jeigu informacija perduodama klientui pakankamai iš anksto iki paslaugos teikimo, pagal šią direktyvą įmonės neįpareigojamos teikti ją atskirai, kaip rinkai skirtą pranešimą, arba įtraukiant ją į kliento sutarties informaciją.
- (50) Kai investicinė įmonė turi suteikti informacijos klientui iki paslaugos teikimo, kiekvieno sandorio tos pačios rūšies finansinės priemonės atžvilgiu nereikėtų laikyti naujos arba skirtingos paslaugos teikimu.
- (51) Kai investicinė įmonė, teikianti portfelio valdymo paslaugas, turi suteikti mažmeniniams klientams arba potencialiems mažmeniniams klientams informacijos apie finansinių priemonių, kurios gali būti įtrauktos į kliento portfelį, rūšis ir apie sandorių, kuriuos galima vykdyti su tokiomis priemonėmis, rūšis, tokioje informacijoje turėtų būti atskirai nurodyta, ar investicinė įmonė bus įgaliota investuoti į finansines priemones, kuriomis neleistu prekiauti reguliuojamoje rinkoje, į išvestines priemones arba nelikvidžias ar sparčiai kintančios kainos finansines priemones; arba vykdyti trumpalaikį skolintų vertybinių popierių pardavimą, pirkimą už skolintas lėšas, vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius arba sandorius, susijusius su garantinės sumos mokėjimais, užstato depozitavimu ar užsienio valiutos keitimo rizika.
- (52) Fakto, kad investicinė įmonė pateikia klientui kopiją prospekto, kuris buvo parengtas ir paskelbtas pagal 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą⁽¹⁾, nereikėtų traktuoti kaip informacijos, kurią įmonė suteikia klientui veiklos sąlygų tikslais pagal Direktyvą 2004/39/EB, kuri susijusi su tokios informacijos kokybe ir turiniu, jeigu įmonė pagal tą direktyvą neatsako už prospekte pateiktą informaciją.

(¹) OL L 345, 2003 12 31, p. 64.

- (53) Informacijai, susijusiai su sąnaudomis ir atitinkamais mokesčiais, kurią investicinė įmonė turi pateikti mažmeniniam klientui, priskiriama informacija apie mokėjimų susitarimus arba sutartis dėl investicinių paslaugų teikimo vykdymą ir bet kuriuos kitus susitarimus, susijusius su siūloma finansine priemone. Šiuo tikslu mokėjimų susitarimai paprastai bus svarbūs tada, kai finansinės priemonės sutartis bus nutraukiama, atsiskaičius grynaisiais pinigais. Veiklos susitarimai paprastai bus svarbūs tada, kai, nutraukiant sutartį, pagal finansinės priemonės sąlygas reikia pateikti akcijas, obligacijas, varantą, tauriųjų metalų lydinį arba kitą priemonę ar biržos prekę.
- (54) Dėl 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvoje 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo⁽¹⁾ 28 straipsnyje numatytų kolektyvinio investavimo subjektų, šia direktyva nesiekama reglamentuoti supaprastinto prospekto turinio, kaip apibrėžta Direktyvos 28 straipsnyje. Dėl šios direktyvos įgyvendinimo supaprastintas prospektas neturėtų būti papildytas jokia informacija.
- (55) Supaprastintame prospekte visų pirma pateikiama pakankamai informacijos apie paties KIPVPS išlaidas ir susijusius mokesčius. Tačiau KIPVPS investicinius vienetus platinančios investicinės įmonės turėtų papildomai informuoti savo klientus apie visas kitas išlaidas ir susijusius mokesčius teikiant investicines paslaugas KIPVPS investicinių vienetų atžvilgiu.
- (56) Būtina skirtingai numatyti Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalyje nurodytą tinkamumo kriterijaus taikymą ir tos pačios direktyvos 19 straipsnio 5 dalyje nurodytą priimtumo kriterijų. Kalbant apie investicines paslaugas, su kuriomis susiję šie kriterijai, jų taikymo sritys yra skirtingos, taip pat skiriasi jų funkcijos ir požymiai.
- (57) Taikant Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalį, sandoris gali būti netinkamas klientui arba potencialiam klientui dėl susijusios finansinės priemonės rizikos, sandorio rūšies, pavedimo požymių arba prekybos dažnumo. Sandorių, kurių kiekvienas atskirai žiūrint yra tinkamas, serija gali būti netinkama, jeigu rekomendacija arba sprendimai prekiauti yra priimami taip dažnai, kad tai neatitinka geriausių kliento interesų. Portfelio valdymo atveju sandoris taip pat galėtų būti netinkamas, jeigu dėl jo susidarytų netinkamas portfelis.
- (58) Pagal Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalį įmonė turi įvertinti investicinių paslaugų ir finansinių priemonių tinkamumą klientui tik tuomet, kai ji tam klientui teikia konsultacijas dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugas. Kitų investicinių paslaugų atveju pagal tos direktyvos 19 straipsnio 5 dalį įmonė turi įvertinti investicinės paslaugos arba produkto priimtumą klientui ir tik tuomet, jeigu produktas nesiūlomas remiantis vien tik
- pavedimų vykdymu pagal tos pačios direktyvos 19 straipsnio 6 dalį (kuri taikoma nekompleksiniams produktams).
- (59) Taikant šios direktyvos nuostatas, kuriomis reikalaujama, kad investicinės įmonės įvertintų siūlomų arba reikalaujamų investicinių paslaugų arba produktų priimtumą, turėtų būti manoma, kad klientas, dalyvavęs sandoriuose, susijusiuose su tam tikru produktu arba paslauga, kurie prasidėjo iki Direktyvos 2004/39/EB taikymo datos, turi reikiamos patirties ir žinių, kad galėtų suprasti, su kokia rizika yra susijusi produkto arba investicinės paslaugos rūšis. Kai klientas, naudodamasis investicinės įmonės paslaugomis, dalyvauja tos rūšies sandoriuose, kurie prasidėjo po tos direktyvos taikymo datos, įmonės nereikalaujama atlikti naujo įvertinimo kiekvieno atskiro sandorio atveju. Ji laikosi savo pareigos pagal tos direktyvos 19 straipsnio 5 dalį su sąlyga, kad ji atlieka reikiamą tinkamumo įvertinimą prieš pradėdama teikti tą paslaugą.
- (60) Rekomendaciją, prašymą arba konsultaciją, kurią portfelio valdytojas suteikė klientui, kad klientas suteiktų arba pakeistų portfelio valdytojo įgaliojimą, kuriame apibrėžtos portfelio valdytojo veiksmų ribos, reikėtų laikyti rekomendacija, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalyje.
- (61) Nustatant, ar kolektyvinio investavimo subjekto, kuris neatitinka Direktyvos 85/611/EEB reikalavimų, investicinis vienetas, kurį buvo leista teikti viešajai rinkai, turėtų būti laikomas nekompleksiniu, aplinkybėms, kuriomis vertinimo sistemos bus nepriklausomos nuo emitento, turėtų būti priskiriamos aplinkybės, kai depozitoriumas, kuriam valstybėje narėje įstatymu skirta teisė teikti depozitoriumo paslaugas, vykdo jų priežiūrą.
- (62) Šioje direktyvoje nereikalaujama, kad kompetentingos institucijos patvirtintų investicinės įmonės ir mažmeninio kliento pagrindinio susitarimo turinį. Tačiau joje taip pat nėra kliūčių tai daryti, jeigu bet kuris toks patvirtinimas yra pagrįstas tik įmonės išpareigojimais laikyti Direktyvos 2004/39/EB nuostatų, kad investicinė įmonė veiktų garbingai, sąžiningai ir profesionaliai, kiek įmanoma nepažeisdama savo klientų interesų bei atliktų reikiamus įrašus, kuriuose nustatomos atitinkamos įmonės ir kliento teisės ir pareigos ir kitos sąlygos, kuriomis įmonė teiks paslaugas savo klientams.
- (63) Informacija, kurią turi saugoti investicinė įmonė, turėtų būti pritaikyta veiklos rūšiai bei investicinių paslaugų ir veiklos įvairovei su sąlyga, kad yra įvykdyti Direktyvoje 2004/39/EB ir šioje direktyvoje nurodyti informacijos saugojimo išpareigojimai. Atsižvelgiant į pareigą teikti ataskaitas apie portfelio valdymą, sąlyginių išpareigojimų sandoris – tai toks sandoris, kuris apima bet kuriuos dabartinius arba galimus kliento, kuris viršija priemonės išsigijimo sąnaudą, išpareigojimus.

⁽¹⁾ OL L 375, 1985 12 31, p. 3. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/1/EB (OL L 79, p. 2005 3 24, p. 9).

- (64) Atsižvelgiant į ataskaitų teikimo klientams nuostatas, nuorodą į pavedimo tipą reikėtų suprasti kaip jo statuso nuorodą, t. y. ribotas pavedimas, pavedimas rinkos kaina arba kita konkreti pavedimo rūšis.
- (65) Atsižvelgiant į ataskaitų teikimo klientams nuostatas, nuorodą į pavedimo pobūdį reikėtų suprasti kaip nuorodą į pavedimą pasirašyti vertybinius popierius, sudaryti pasirinkimo sandorį arba kitą panašų kliento pavedimą.
- (66) Rengdama savo vykdymo politiką pagal Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 2 dalį, investicinė įmonė turėtų nustatyti sąlyginę tos direktyvos 21 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų svarbą arba bent jau nustatyti procesą, kuriuo remdamasi ji nustato sąlyginę šių veiksmų svarbą, kad galėtų pateikti savo klientams kuo geriausią rezultatą. Kad ši politika būtų veiksminga, investicinė įmonė turėtų pasirinkti vykdymo vietas, kad vykdydama klientų pavedimus galėtų nuolat pasiekti geriausių galimų rezultatų. Pagal šią politiką siekdama kuo geriausių rezultatų klientui, investicinė įmonė turėtų taikyti savo pavedimų vykdymo politiką kiekvienam savo kliento pavedimo vykdymui. Pagal Direktyvoje 2004/39/EB numatytą įpareigojimą investicinėms įmonėms imtis visų pagrįstų veiksmų, kad klientų naudai būtų pasiekti kuo geriausi rezultatai, neturėtų būti suprantama, kad investicinė įmonė privalo į vykdymo politiką įtraukti visas turimas vykdymo vietas.
- (67) Investicinė įmonė, siekdama užtikrinti, kad jos klientui būtų pateiktas geriausias įmanomas rezultatas, kai mažmeninio kliento pavedimas vykdomas nesant konkrečių kliento nurodymų, turėtų atsižvelgti į visus veiksmus, kuriais remdamasi ji galėtų pateikti geriausią įmanomą rezultatą bendros atsiskaitymo sumos atžvilgiu, kai tą sumą sudaro finansinės priemonės kaina ir su sandorio vykdymu susijusios išlaidos. Skubumui, sandorio įvykdymo ir atsiskaitymo tikėtinumui, pavedimo dydžiui ir pobūdžiui, rinkos poveikiui ir bet kurioms kitoms numanomoms sandorio išlaidoms gali būti teikiama pirmenybė tiesioginės kainos ir tiesioginių išlaidų atžvilgiu, jeigu tik jie padeda gauti geriausią įmanomą rezultatą bendros atsiskaitymo sumos atžvilgiu mažmeninio kliento naudai.
- (68) Kai investicinė įmonė vykdo pavedimą pagal konkrečius kliento nurodymus, reikėtų laikyti, kad ji įvykdė savo optimalaus įvykdymo įsipareigojimus tik tos pavedimo dalies arba aspekto atžvilgiu, su kuriais susiję kliento nurodymai. Nereikėtų laikyti, kad faktas, jog klientas davė konkrečius nurodymus, apimančius vieną pavedimo dalį arba aspektą, atleidžia investicinę įmonę nuo jos optimalaus įvykdymo įsipareigojimų bet kurių kitų kliento pavedimo dalių arba aspektų, kurių neapima tokie nurodymai, atžvilgiu. Investicinė įmonė neturėtų skatinti kliento, akivaizdžiai jam nurodydama arba netiesiogiai pasiūlydama nurodymo turinį, teikti nurodymus koku nors konkrečiu būdu įvykdyti pavedimus, jeigu įmonė pagrįstai turėtų žinoti, kad toks nurodymas neleis jai tam klientui pasiekti geriausio įmanomo rezultato. Tačiau tai neturėtų įmonei neleisti pasiūlyti klientui pasirinkti iš dviejų ar daugiau nurodytų prekybos vietų, jeigu tos vietos atitinka įmonės vykdymo politiką.
- (69) Jeigu investicinė įmonė vykdo kliento sandorius savo sąskaita, tai laikytina kliento pavedimų vykdymu ir todėl turėtų būti taikomi Direktyvos 2004/39/EB bei šios direktyvos reikalavimai ir ypač įsipareigojimai, susiję su optimaliu įvykdymu. Tačiau, jeigu investicinė įmonė klientui pateikia kotiruojamą kainą ir ta kotiruojama kaina atitinka įmonės įsipareigojimus pagal Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalį, jeigu įmonė įvykdė pavedimą ta kaina tuo metu, kai ta kaina buvo pateikta, įmonė laikysis tų pačių įsipareigojimų, kaip ir vykdydama pavedimą ta kaina po to, kai klientas ją patvirtina, su sąlyga, kad, atsižvelgiant į besikeičiančias rinkos sąlygas ir laiką, praėjusį nuo kainos pasiūlymo pateikimo ir jo patvirtinimo, kaina nėra akivaizdžiai pasenusi.
- (70) Įsipareigojimas pateikti geriausią įmanomą rezultatą vykdamas kliento pavedimus taikomas visų rūšių finansinėms priemonėms. Tačiau, atsižvelgiant į rinkų struktūrų arba finansinių priemonių struktūros skirtumus, gali būti sunku nustatyti ir taikyti vienodą standartą ir optimalaus įvykdymo procedūrą, kurie galėtų ir būtų veiksmingi visoms priemonių klasėms. Todėl optimalaus įvykdymo įsipareigojimai turėtų būti taikomi taip, kad būtų atsižvelgta į skirtingas aplinkybes, sietinas su pavedimų, susijusių su tam tikromis finansinių priemonių rūšimis, vykdymu. Pavyzdžiui, sandorių, apimančių pagal klientui poreikius pritaikytas nebiržines finansines priemones, apimančias specifinius sutartinius santykius, pritaikytus kliento ir investicinės įmonės sąlygoms, optimalaus įvykdymo tikslais negalima palyginti su sandoriais, į kuriuos įeina akcijos, kuriomis prekiaujama centralizuotose įvykdymo vietose.
- (71) Kad vykdamas mažmeninio kliento pavedimą būtų nustatytas optimalus vykdymas, į su vykdymu susijusias išlaidas ribotais tikslais reikėtų įtraukti investicinės įmonės komisinių atlygį arba iš kliento imamus mokesčius, kai įmonės vykdymo politikoje yra nurodyta daugiau kaip viena įvykdymo vieta, galinti įvykdyti konkretų pavedimą. Tokiais atvejais, siekiant įvertinti ir palyginti kliento rezultatus, kurie būtų pasiekti vykdamas pavedimą kiekvienoje iš tokių vietų, reikėtų atsižvelgti į įmonės komisinių atlygį ir pavedimo įvykdymo išlaidas visose galimose vykdymo vietose. Tačiau nesiekama įpareigoti įmonę palyginti kliento rezultatus, kurie būtų pasiekti remiantis jos pačios vykdymo politika ir atsižvelgiant į jos komisinių atlygį bei mokesčius, su to paties kliento rezultatais, kuriuos galbūt pasiektų kita investicinė įmonė atsižvelgiant į kitokią

- vykdymo politiką arba kitokią komisinio atlygio arba mokesčių politiką. Taip pat nesiekama įpareigoti įmonę palyginti savo nustatytus skirtingų komisinių atlygių skirtumus, kurie priklauso nuo skirtingo įmonės klientams teikiamų paslaugų pobūdžio.
- (72) Šios direktyvos nuostatos, kuriose numatyta, kad į su vykdymu susijusias išlaidas turi būti įtraukiamas investicinės įmonės komisinis atlygis arba iš kliento už investicinių paslaugų teikimą imami mokesčiai, neturėtų būti taikomos nustatant, kurios įvykdymo vietos turi būti įtrauktos į įmonės vykdymo politiką taikant Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 3 dalį.
- (73) Laikytina, kad investicinė įmonė sudaro savo komisinių mokesčių struktūrą arba skaičiuoja komisinius neteisimai diskriminuodama įvykdymo vietas, jeigu ta įmonė nustato klientams skirtingą komisinį mokestį arba pirkimo ir pardavimo kainų skirtumą už sandorių vykdymą skirtingose įvykdymo vietose, o tas skirtumas neatspindi realaus įmonei tenkančių sąnaudų, susijusių su sandorių vykdymu tose vietose, skirtumo.
- (74) Šios direktyvos nuostatomis, susijusiomis su vykdymo politika, nepažeidžiamas bendrasis investicinės įmonės įsipareigojimas pagal Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 4 dalį reguliariai atlikti savo pavedimų vykdymo sistemos ir vykdymo politikos veiksmingumo priežiūrą bei įvertinti į savo vykdymo politiką įtrauktas vykdymo vietas.
- (75) Šia direktyva neketinama reikalauti, kad, siekiant optimalaus įvykdymo, būtų dubliuojamos investicinės įmonės, kuri teikia pavedimo gavimo ir perdavimo arba portfelio valdymo paslaugas, ir bet kurios investicinės įmonės, kuriai ta investicinė įmonė perduoda vykdyti savo pavedimus, funkcijos.
- (76) Pagal Direktyvoje 2004/39/EB numatytą optimalaus įvykdymo įpareigojimą investicinėms įmonėms reikia imtis visų pagrįstų veiksmų, kad klientų naudai pasiektų kiek įmanoma geriausių rezultatų. Vykdymo kokybė, apimanti tokius aspektus, kaip antai: skubumą, įvykdymo tikėtinumą (įvykdymo norma) ir kainos pagerinimo galimybę bei dažnumą, yra svarbus optimalaus įvykdymo veiksnys. Galimybė gauti įvairių įvykdymo vietų teikiamus su vykdymo kokybe susijusius duomenis, juos palyginti ir konsoliduoti yra esminis dalykas, kad investicinės įmonės ir investuotojai galėtų nustatyti tas įvykdymo vietas, kurios kokybiškiausiai įvykdo savo klientų pavedimus. Šia direktyva įvykdymo vietos neįpareigojamos skelbti duomenų apie savo įvykdymo kokybę, nes įvykdymo vietoms ir duomenų teikėjams turėtų būti leista kurti ir tobulinti sprendimus, susijusius su duomenų apie įvykdymo kokybę teikimu. Iki 2008 m. lapkričio 1 d. Komisija turėtų pateikti ataskaitą apie rinkos nulemtą pažangą šioje srityje, siekdama Europos mastu įvertinti galimybę gauti, palyginti ir konsoliduoti su įvykdymo kokybe susijusią informaciją.
- (77) Taikant šios direktyvos nuostatas, susijusias su klientų pavedimų tvarkymu, sandorių persikirstymą reikėtų laikyti nuostolingumu klientui, jeigu dėl to persikirstymo investicinei įmonei arba bet kuriam konkrečiam klientui neteislingai teikiama pirmenybė.
- (78) Nepažeidžiant Direktyvos 2003/6/EB nuostatų ir taikant šios direktyvos nuostatas, susijusias su klientų pavedimų tvarkymu, nereikėtų laikyti, kad klientų pavedimus galima kitaip palyginti, jeigu jie buvo gauti skirtingomis priemonėmis ir jiems nebūtų naudinga juos vykdyti nuosekliai. Toliau taikant tas pačias nuostatas, jeigu investicinė įmonė pasinaudoja informacija, susijusia su dar neįvykdytu kliento pavedimu, kad savo sąskaita įvykdytų finansinių priemonių, su kuriomis susijęs kliento pavedimas, arba susijusių finansinių priemonių sandorius, tokį veiksmažodį reikėtų laikyti netinkamu tos informacijos naudojimu. Tačiau netinkamu informacijos naudojimu nereikėtų laikyti vien tik fakto, kad rinkos formuotojai ar subjektai, turintys įgaliojimus veikti kaip sandorio šalys, apsiriboja teisėta finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo veikla, arba kad trečiųjų šalių vardu vykdyti pavedimus įgaliojti asmenys apsiriboja tuo, kad rūpestingai įvykdo pavedimus.
- (79) Plačiam visuomenei skirtos konsultacijos dėl finansinių priemonių, pateiktos laikraščioje, žurnale ar bet kuriame kitame leidinyje (įskaitant internetą) arba bet kurioje televizijos ar radijo laidoje, nereikėtų laikyti asmenine rekomendacija Direktyvoje 2004/39/EB pateikto „konsultacijų dėl investicijų“ apibrėžimo tikslais.
- (80) Šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir ypač jos 11 straipsnyje bei Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnyje. Šiuo atžvilgiu šia direktyva jokių būdu netrukdoma valstybėms narėms taikyti savo konstitucinių nuostatų dėl spaudos laisvės ir laisvės reikšti savo mintis bei įsitikinimus žiniasklaidoje.
- (81) Bendro pobūdžio konsultacijos dėl finansinės priemonės rūšies nėra konsultacijos dėl investicijų, kaip numatyta Direktyvoje 2004/39/EB, nes šioje direktyvoje nurodyta, kad Direktyvoje 2004/39/EB konsultacijos dėl investicijų apsiriboja konsultacijomis dėl konkrečių finansinių priemonių. Tačiau jeigu investicinė įmonė suteikia klientui bendro pobūdžio konsultaciją dėl finansinės priemonės rūšies, kurią ji laiko tinkama tam klientui arba yra paremta to kliento padėties įvertinimu, o ta konsultacija faktiškai nėra tinkama tam klientui arba nėra paremta jo padėtimi, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, tikėtina, kad įmonė savo veiksmais pažeidžia Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 arba 2 dalį. Visų pirma įmonė, kuri suteikia klientui tokią konsultaciją, greičiausiai pažeistų 19 straipsnio 1 dalies reikalavimą veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai, kiek įmanoma atsižvelgiant į savo klientų interesus. Tokia konsultacija turbūt panašiai arba kitaip pažeistų 19 straipsnio 2 dalies reikalavimą, kad informacija, kurią įmonė skiria klientui, turi būti teisinga, aiški ir neklaidinanti.

- (82) Investicinės įmonės vykdoma veikla, kuria rengiamasi teikti investicinę paslaugą arba vykdyti investicinę veiklą, turėtų būti laikoma neatsiejama tokios paslaugos ar veiklos dalimi. Tai, pavyzdžiui, apimtų investicinės įmonės klientams ar potencialiems klientams teikiamas bendro pobūdžio konsultacijas prieš suteikiant konsultacijas dėl investicijų arba jų metu, arba bet kokią kitą investicinę paslaugą arba veiklą.
- (83) Bendro pobūdžio rekomendacijos (t. y. skirtos platinimo kanalams arba visuomenei) dėl finansinės priemonės sandorio arba finansinės priemonės rūšies teikimas laikomas Direktyvos 2004/39/EB I priedo B skirsnio 5 punkte nurodytos pagalbinės paslaugos teikimu, ir todėl, teikiant tą rekomendaciją, taikoma Direktyva 2004/39/EB bei jos apsaugos priemonės.
- (84) Į Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetą, įsteigtą Komisijos sprendimu 2001/527/EB⁽¹⁾, buvo kreiptasi dėl techninio pobūdžio konsultacijos.
- (85) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Europos vertybinių popierių komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKOS

1 straipsnis

Objektas ir sritis

1. Šioje direktyvoje nustatytos išsamios Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 4 straipsnio 2 dalies, 13 straipsnio 2–8 dalių, 18 straipsnio, 19 straipsnio 1–6 dalių, 19 straipsnio 8 dalies ir 21, 22 bei 24 straipsnių įgyvendinimo taisyklės.

2. Šios direktyvos II skyrius ir III skyriaus 1–4 skirsniai, 45 straipsnis ir 6 ir 8 skirsniai, kiek jie yra susiję su šiomis nuostatomis, I skyrius bei III skyriaus 9 skirsnis ir IV skyrius taikomi valdymo įmonėms pagal Direktyvos 85/611/EEB 5 straipsnio 4 dalį.

2 straipsnis

Sąvokos

Šioje direktyvoje vartojamos šios apibrėžtys:

- 1) platinimo kanalai – Komisijos direktyvos 2003/125/EB 1 straipsnio 7 dalyje nurodyti platinimo kanalai;
- 2) patvarioji laikmena – tai bet kuri priemonė, kuria klientas gali saugoti jam asmeniškai skirtą informaciją taip, kad ji

būtų prieinama ateityje tam tikrą laiką, kurio pakanka tos informacijos tikslais, ir kad nepakitusią saugomą informaciją būtų galima atkurti;

- 3) atitinkamas asmuo – tai bet kuris iš šių asmenų, kai kalbama apie investicinę įmonę:
  - a) įmonės direktorius, partneris ar atitinkamas asmuo, vadovas arba įgaliotasis atstovas;
  - b) bet kurio įmonės įgaliotojo atstovo direktorius, partneris ar atitinkamas asmuo, arba vadovas;
  - c) įmonės arba įmonės įgaliotojo atstovo darbuotojas ir bet kuris kitas fizinis asmuo, kurio paslaugomis naudojasi ir jas kontroliuoja įmonė arba įmonės įgaliotasis atstovas, kuris dalyvauja įmonei teikiant investicines paslaugas ir vykdamas tokią veiklą;
  - d) fizinis asmuo, kuris tiesiogiai dalyvauja teikiant paslaugas investicinei įmonei ar jos įgaliotajam atstovui pagal užsakomųjų paslaugų susitarimą, kad įmonė galėtų teikti investicines paslaugas ir vykdyti tokią veiklą;
- 4) finansų analitikas – atitinkamas asmuo, kuris parengia investicinio tyrimo medžiagą;
- 5) grupė investicinės įmonės atžvilgiu – tai įmonių grupė, kurios dalimi yra investicinė įmonė, sudaryta iš kontroliuojančiosios įmonės, jos pavaldžių įmonių ir įmonių, kuriose kontroliuojančioji įmonė arba jos pavaldžiosios įmonės turi kapitalo dalį, taip pat įmonių, susijusių viena su kita Tarybos direktyvos 83/349/EEB dėl konsoliduotos atskaitomybės⁽²⁾ 12 straipsnio 1 dalyje apibrėžtais santykiais;
- 6) užsakomųjų paslaugų teikimas – investicinės įmonės ir paslaugų teikėjo bet kurios formos susitarimas, pagal kurį tas paslaugų teikėjas atlieka procesą, teikia paslaugas arba vykdo veiklą, kurią kitu atveju vykdytų pati investicinė įmonė;
- 7) asmuo, su kuriuo susijęs asmuo turi giminystės ryšių:
  - a) susijusio asmens sutuoktinis arba bet kuris to asmens partneris, kuris pagal nacionalinius įstatymus prilyginamas sutuoktiniui;
  - b) susijusio asmens išlaikytinis vaikas arba povaikis;
  - c) bet kuris kitas susijusio asmens giminaitis, kuris gyvena kartu su tuo asmeniu bent vienerius metus iki tam tikro asmeninio sandorio atlikimo dienos;

⁽¹⁾ OL L 191, 2001 7 13, p. 43.

⁽²⁾ OL L 193, 1983 7 18, p. 1.

- 8) vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoris – sandoris, kurio reikšmė nurodyta Komisijos reglamente (EB) Nr. 1287/2006 ⁽¹⁾;
- 9) vyresnioji vadovybė – asmuo ar asmenys, kurie veiksmingai vadovauja investicinei įmonei, kaip nurodyta Direktyvos 2004/39/EB 9 straipsnio 1 dalyje.

3 straipsnis

Informacijos teikimui taikomos sąlygos

1. Kai, taikant šią direktyvą, reikia pateikti informaciją patvariojoje laikmenoje, valstybė narė leidžia investicinėms įmonėms pateikti tą informaciją patvariojoje laikmenoje, o ne popieriuje, tik jeigu:

- a) informacijos pateikimas tokioje terpėje yra tinkamas, atsižvelgiant į tai, kaip veikla tarp įmonės ir kliento yra ar bus vykdoma; bei
- b) asmeniui, kuriam teiktina ši informacija, pasiūlius pasirinkti, kaip gauti informaciją – popieriuje ar toje kitoje patvariojoje laikmenoje, konkrečiai pasirinkus informacijos teikimą kitoje laikmenoje.

2. Kai pagal šios direktyvos 29, 30, 31, 32 ir 33 straipsnius bei 46 straipsnio 2 dalį investicinė įmonė teikia klientui informaciją tinklavietėje ir tokia informacija nėra asmeniškai skirta klientui, valstybės narės užtikrina, kad tenkinamos šios sąlygos:

- a) informacijos pateikimas tokioje terpėje yra tinkamas, atsižvelgiant į tai, kaip veikla tarp įmonės ir kliento yra ar bus vykdoma;
- b) klientas privalo duoti atskirą sutikimą, kad ši informaciją būtų teikiama tokia forma;
- c) klientui elektroniniu būdu turi būti nurodytas tinklavietės adresas ir vieta, kurioje galima rasti tą informaciją;
- d) turi būti pateikiama naujausia informacija;
- e) šią informaciją tinklavietėje turi būti įmanoma gauti nuolat ir tiek laiko, kiek klientui gali pagrįstai reikėti, norint ją patikrinti.

3. Šiame straipsnyje informacijos pateikimas elektroninių ryšių priemonėmis laikomas tinkamu, atsižvelgiant į tai, kaip veikla

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 1 p.

tarp įmonės ir kliento yra ar bus vykdoma, jeigu galima įrodyti, kad klientas turi galimybę reguliariai naudotis internetu. Jeigu šios veiklos vykdymui klientas pateikia elektroninio pašto adresą, tai laikoma tokiu įrodymu.

4 straipsnis

Papildomi reikalavimai investicinėms įmonėms tam tikrais atvejais

1. Be šios direktyvos reikalavimų, valstybės narės gali išsaugoti arba nustatyti papildomus reikalavimus tik išimtiniais atvejais, kai tokie reikalavimai yra objektyviai pateisinami ir reikalingi, kad būtų galima valdyti tam tikrą riziką, susijusią su investuotojų apsauga arba su rinkos vientisumu, kuri nėra pakankamai numatyta šioje direktyvoje, ir jeigu įvykdoma viena iš šių sąlygų:

- a) reikalavimais numatytos tam tikros rizikos rūšys yra ypač svarbios tos valstybės narės rinkos struktūros sąlygomis;
- b) reikalavimu numatytos rizikos rūšys arba klausimai, kurie kyla arba tampa akivaizdūs pradėjus taikyti šią direktyvą ir kurių kitaip nereglamentuoja Bendrijos priemonės.

2. Bet kurie reikalavimai, taikomi pagal šio straipsnio 1 dalį neapriboja ir kitaip nepaveikia investicinių įmonių teisių pagal Direktyvos 2004/39/EB 31 ir 32 straipsnius.

3. Valstybės narės praneša Komisijai:

- a) apie bet kurį reikalavimą, kurį ji ketina išsaugoti pagal šio straipsnio 1 dalį iki šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę datos; bei
- b) apie bet kurį reikalavimą, kurį ji ketina nustatyti pagal šio straipsnio 1 dalį likus mažiausiai vienam mėnesiui iki nustatytos to reikalavimo įsigaliojimo dienos.

Abiem atvejais pranešime turi būti pateiktas to reikalavimo pagrindimas.

Komisija pateiks valstybėms narėms ir savo tinklavietėje viešai paskelbs pagal šią dalį gautus pranešimus.

4. Iki 2009 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio straipsnio taikymą.

II SKYRIUS

ORGANIZACINIAI REIKALAVIMAI

1 SKIRSNIS

Organizacinė struktūra

5 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2–8 dalys)

Bendrieji organizaciniai reikalavimai

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės laikytųsi šių reikalavimų:

- a) parengti, įgyvendinti ir palaikyti sprendimų priėmimo procedūras bei organizacinę struktūrą, kurios būtų įformintos dokumentais ir kuriose būtų aiškiai ir išsamiai nurodyta pavaldumo struktūra bei paskirtos funkcijos ir pareigos;
- b) užtikrinti, kad jų susiję asmenys žinotų, kokių procedūrų jie turi laikytis, kad tinkamai vykdytų savo pareigas;
- c) parengti, įgyvendinti ir palaikyti tinkamą vidaus kontrolės sistemą, skirtą užtikrinti, kad visoje investicinėje įmonėje būtų laikomasi sprendimų ir procedūrų;
- d) samdyti darbuotojus, turinčius jiems paskirtoms funkcijoms vykdyti būtinų įgūdžių, žinių ir patirties;
- e) parengti, įgyvendinti ir palaikyti veiksmingą vidaus atskaitomybės ir informacijos perdavimo procesą visuose susijusiuose investicinės įmonės lygmenyse;
- f) tinkamai ir tvarkingai registruoti duomenis apie savo veiklą ir vidaus organizacinę struktūrą;
- g) užtikrinti, kad jų susijusių asmenų atliekamas daugiafunkcinis darbas netrukdytų (ir tikėtina, kad netrukdytų) tiems asmenims gerai, sąžiningai ir profesionaliai atlikti bet kokią konkrečią funkciją.

Valstybės narės užtikrina, kad šiais tikslais investicinės įmonės atsižvelgia į įmonės veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei investicinių paslaugų ir veiksmų, kurių buvo imtasi vykdamas tą veiklą, pobūdį ir įvairovę.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės sukurtų, įdiegtų ir turėtų atitinkamas sistemas ir procedūras, kuriomis būtų užtikrinama informacijos apsauga, vientisumas ir konfidencialumas, atsižvelgiant į tokios informacijos pobūdį.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės parengtų, įdiegtų ir palaikytų tinkamą veiklos tęstinumo politiką, kurios

tikslas – užtikrinti, kad būtų išsaugoti esminiai duomenys ir funkcijos bei būtų toliau teikiamos investicinės paslaugos ir vykdoma veikla tuo atveju, jeigu neveiktų įmonės sistemos ir procedūros, arba, kai tai neįmanoma, sudaryti sąlygas laiku atkurti tokius duomenis ir funkcijas bei laiku atnaujinti savo investicinių paslaugų teikimą ir veiklą.

4. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės parengtų, įdiegtų ir palaikytų apskaitos politiką ir procedūras, pagal kurias jos, kompetentingai institucijai paprašius, galėtų laiku pateikti kompetentingai institucijai finansines ataskaitas, kuriose pateikiama tikra ir teisinga jų finansinė padėtis ir kurios atitinka visus galiojančius apskaitos standartus ir taisykles.

5. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės stebėtų ir reguliariai vertintų savo sistemų, vidaus kontrolės mechanizmų ir susitarimų, numatytų pirmiau paminėtose 1–4 dalyse, tinkamumą ir veiksmingumą bei imtųsi tinkamų priemonių bet kokiems trūkumams pašalinti.

6 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis)

Įsipareigojimų vykdymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės parengia, įdiegia ir palaiko tinkamą politiką ir procedūras, kurių tikslas – nustatyti bet kokią riziką, kad įmonė nesilaikys Direktyvoje 2004/39/EB numatytų įsipareigojimų, bei susijusią riziką ir nustatyti atitinkamas priemones ir procedūras, skirtas tokiai rizikai sumažinti, bei suteikti galimybę kompetentingoms institucijoms veiksmingai vykdyti savo įgaliojimus pagal tą direktyvą.

Valstybės narės užtikrina, kad šiais tikslais investicinės įmonės atsižvelgia į įmonės veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei investicinių paslaugų ir veiksmų, kurių buvo imtasi vykdamas tą veiklą, pobūdį ir įvairovę.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės sukurtų ir turėtų nuolatinę ir veiksmingą įsipareigojimų laikymosi užtikrinimo funkciją, kuri veikia savarankiškai ir apima šiuos įsipareigojimus:

- a) prižiūrėti ir reguliariai įvertinti priemonių ir procedūrų, nustatytų pagal 1 dalies pirmą pastraipą, bei veiksmų, kurių imtasi siekiant pašalinti bet kokius trūkumus, atsiradusius įmonei vykdamas savo įsipareigojimus, tinkamumą ir veiksmingumą;
- b) teikti konsultacijas ir padėti susijusiems asmenims, atsakingiems už investicines paslaugas ir veiklą, laikytis įmonės įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/39/EB.

3. Kad būtų galima tinkamai ir nepriklausomai vykdyti įsipareigojimų laikymosi funkciją, valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog būtų įvykdytos šios sąlygos:

- a) įsipareigojimų laikymosi užtikrinimo funkcijai vykdyti būtų turimi reikiami įgaliojimai, išteklių, patirtis ir galimybė naudotis visa susijusia informacija;
- b) būtina paskirti pareigūną, atsakingą už įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo funkciją ir bet koki su įsipareigojimų vykdymo užtikrinimu susijusios informacijos pateikimą, kaip nurodyta 9 straipsnio 2 dalyje;
- c) susiję asmenys, vykdantys įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo funkciją, negali dalyvauti teikiant paslaugas arba vykdant veiklą, kurią jie prižiūri;
- d) įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo funkciją vykdančių susijusių asmenų atlygio nustatymo metodas neturi kelti (ir neturi būti tikėtina, kad kels) grėsmės jų objektyvumui.

Tačiau nereikalaujama, kad investicinė įmonė laikytųsi c arba d punktų, jeigu ji gali įrodyti, kad, atsižvelgiant į jos veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei investicinių paslaugų ir veiklos pobūdį ir įvairovę, to punkto reikalavimas yra neproporcingas ir kad jos įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo funkcija ir toliau veikia veiksmingai.

7 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 5 dalies antra pastraipa)

Rizikos valdymas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės imtųsi šių veiksmų:
  - a) parengti, įdiegti ir palaikyti tinkamą rizikos valdymo politiką ir procedūras, kuriomis būtų nustatomos rizikos rūšys, susijusios su įmonės veikla, procesais ir sistemomis, bei prireikus būtų nustatytas įmonei priimtinas rizikos lygis;
  - b) priimti veiksmingus susitarimus, patvirtinti procesus ir sistemas, kad būtų galima valdyti rizikos rūšis, susijusias su įmonės veikla, procesais ir sistemomis, atsižvelgiant į tą priimtinos rizikos lygį;
  - c) prižiūrėti:
    - i) investicinės įmonės rizikos valdymo politikos ir procedūrų tinkamumą ir veiksmingumą;
    - ii) kaip investicinė įmonė ir jos susiję asmenys laikosi pagal b punktą priimtų susitarimų, patvirtintų procesų ir sistemų;
    - iii) priemonių, kuriomis siekiama pašalinti bet kokius politikos kryptčių, susitarimų, procesų ir mechanizmų

trūkumus, įskaitant bet kuriuos atvejus, kai susiję asmenys nesilaiko tokių susitarimų, procesų ir mechanizmų, politikos kryptčių ir procedūrų, tinkamumą ir veiksmingumą.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, prireikus ir proporcingai savo veiklos pobūdžiui, apimčiai ir sudėtingumui bei investicinių paslaugų ir veiksmų, kurių buvo imtasi vykdant tą veiklą, pobūdžiui ir įvairovei, nustatytų ir palaikytų nepriklausomą rizikos valdymo funkciją, už kurią atsakingi asmenys atlieka šias užduotis:
  - a) įgyvendina 1 dalyje nurodytą politiką ir procedūras;
  - b) teikia ataskaitas ir konsultacijas vyresniajai vadovybei pagal 9 straipsnio 2 dalį.

Kai investicinei įmonei pagal pirmą pastraipą nereikia sukurti ir palaikyti savarankiškai veikiančios rizikos valdymo funkcijos, ji vis tiek turi sugebėti įrodyti, kad politika ir procedūros, kurias ji priėmė pagal 1 dalį, atitinka tos dalies reikalavimus ir nuolat veikia.

8 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 5 dalies antra pastraipa)

Vidaus auditas

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, prireikus ir proporcingai savo veiklos pobūdžiui, apimčiai ir sudėtingumui bei investicinių paslaugų ir veiksmų, kurių buvo imtasi vykdant tą veiklą, pobūdžiui ir įvairovei, nustatytų ir palaikytų vidaus audito funkciją, kuri būtų atskirta ir nepriklausoma nuo kitų investicinės įmonės funkcijų ir veiklos ir už kurią atsakingi asmenys vykdytų šiuos įsipareigojimus:

- a) parengti, įgyvendinti ir turėti audito planą investicinės įmonės sistemų, vidaus kontrolės mechanizmų ir susitarimų tinkamumui ir veiksmingumui patikrinti ir įvertinti;
- b) teikti rekomendacijas, remiantis rezultatais, gautais dirbant pagal a punktą;
- c) tikrinti, kaip laikomasi tų rekomendacijų;
- d) teikti su vidaus audito klausimais susijusias ataskaitas pagal 9 straipsnio 2 dalį.

9 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis)

Vyresniosios vadovybės atsakomybė

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, viduje paskirstydamos funkcijas, užtikrintų, kad vyresnioji vadovybė ir prireikus priežiūros funkciją vykdantys asmenys būtų atsakingi už tai, kad įmonė laikytųsi savo įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/39/EB.

Visų pirma vyresnioji vadovybė ir prireikus priežiūros funkciją vykdantys asmenys turi įvertinti ir periodiškai peržiūrėti politikos, susitarimų ir procedūrų, kurios skirtos laikytis įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/39/EB, veiksmingumą ir imtis atitinkamų priemonių bet kokiems trūkumams pašalinti.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog jų vyresniajai vadovybei būtų dažnai ir ne rečiau kaip kartą per metus pateikiamos rašytinės ataskaitos apie 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytus klausimus ir kuriose visų pirma būtų nurodyta, ar buvo imtasi tinkamų priemonių bet kokiems trūkumams pašalinti.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog priežiūros funkciją, jeigu tokia yra, vykdantiems asmenims būtų reguliariai pateikiamos rašytinės ataskaitos apie tuos pačius klausimus.

4. Šiame straipsnyje priežiūros funkciją vykdantys asmenys – tai asmenys investicinėje įmonėje, kurie atsakingi už savo vyresniosios vadovybės priežiūrą.

10 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis)

Nusiskundimų tvarkymas

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės parengtų, įgyvendintų ir palaikytų veiksmingas ir skaidrias procedūras, kad galėtų pagrįstai ir greitai tvarkyti mažmeninių klientų arba potencialių mažmeninių klientų nusiskundimus bei registruoti kiekvieną nusiskundimą ir priemones, kurių buvo imtasi problemai išspręsti.

11 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis)

Asmeninio sandorio prasmė

12 ir 25 straipsniuose asmeninis sandoris – tai finansinės priemonės sandoris, kurį įvykdo susijęs asmuo arba kuris įvykdomas jo vardu, jeigu tinka bent vienas iš šių kriterijų:

- a) to susijusio asmens veiklos neapima jo veikla, kurią jis vykdo pagal savo įgaliojimus;
- b) sandoris vykdomas bet kurio iš šių asmenų sąskaita:
  - i) susijusio asmens;
  - ii) bet kurio asmens, su kuriuo jis susijęs giminystės ryšiais arba su kuriuo jį sieja artimi santykiai;
  - iii) asmens, kurį su susijusiu asmeniu sieja tokie santykiai, kad tas susijęs asmuo turi tiesioginių arba netiesioginių esminių interesų dėl sandorio rezultato, išskyrus mokesčių ar komisinius už sandorio vykdymą.

12 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis)

Asmeniniai sandoriai

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės parengtų, įgyvendintų ir palaikytų tinkamus susitarimus, kurių tikslas – užkirsti kelią toliau nurodytiems veiksams, jeigu bet kuris susijęs asmuo, dalyvaujantis veikloje, dėl kurios gali kilti interesų prieštaravimas, arba kuris turi galimybę pasinaudoti vidaus informacija, kaip numatyta Direktyvos 2003/6/EB 1 straipsnio 1 dalyje, arba kita konfidencialia informacija, susijusia su klientais arba sandoriais su klientais arba jų vardu, remdamasis įmonės vardu vykdoma veikla:

- a) sudaro asmeninį sandorį, kuris atitinka bent vieną iš šių kriterijų:
  - i) jį tam asmeniui draudžiama sudaryti pagal Direktyvą 2003/6/EB;
  - ii) jis susijęs su netinkamu tos konfidencialios informacijos naudojimu arba atskleidimu;
  - iii) jis prieštarauja (arba tikėtina, kad prieštarauja) investicinės įmonės įsipareigojimui pagal Direktyvą 2004/39/EB;
- b) išskyrus atvejus, kai jis tinkamai atlieka savo darbą arba kaip numatyta paslaugų sutartyje, teikia konsultacijas arba padeda bet kuriam kitam asmeniui sudaryti finansinių priemonių sandorį, kuriam, jeigu tai būtų asmeninis susijusio asmens sandoris, būtų taikomas pirmiau paminėtas a punktas arba 25 straipsnio 2 dalies a arba b punktas, arba 47 straipsnio 3 dalis;
- c) nepažeisdamas Direktyvos 2003/6/EB 3 straipsnio a punkto, išskyrus tuos atvejus, kai jis atlieka įprastą savo darbą arba kaip numatyta paslaugų sutartyje, atskleidžia bet kokią informaciją arba pareiškia nuomonę bet kuriam kitam asmeniui, jeigu susijęs asmuo žino arba pagrįstai turėtų žinoti, kad perdavus tokią informaciją, tas kitas asmuo imsis arba tikriausiai imtųsi bet kurios iš šių priemonių:
  - i) sudarys finansinių priemonių sandorį, kuriam, jeigu tai būtų asmeninis susijusio asmens sandoris, būtų taikomas pirmiau paminėtas a punktas arba 25 straipsnio 2 dalies a arba b punktas, arba 47 straipsnio 3 dalis;
  - ii) teiks konsultacijas arba padės kitam asmeniui sudaryti tokį sandorį.

2. Šiais susitarimais, kurių reikalaujama šio straipsnio 1 dalyje, visų pirma turi būti užtikrinta, kad:

- a) kiekvienam susijusiam asmeniui, kuriam taikoma 1 dalis, būtų žinomi asmeniniams sandoriams taikomi apribojimai ir priemonės, kurias investicinė įmonė nustatė asmeniniams

sandoriams ir atskleidžiamai informacijai pagal 1 dalį;

- b) įmonė būtų greitai informuojama apie bet kurią asmeninių susijusio asmens sudarytą sandorį, jai pranešant apie tą sandorį arba kitaip sudarant galimybę įmonei nustatyti tokius sandorius;

Užsakomųjų paslaugų susitarimų atveju investicinė įmonė turi užtikrinti, kad įmonė, kuriai perduodama vykdyti veiklą, registruotų asmeninius sandorius, sudarytus visų susijusių asmenų, ir, investicinei įmonei paprašius, nedelsdama pateiktų šią informaciją.

- c) būtų užregistruojamas asmeninis sandoris, apie kurį pranešta įmonei arba kurį ji pati nustatė, taip pat bet kuris su tokiu sandoriu susijęs įgaliojimas arba draudimas.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos šioms asmeninių sandorių rūšims:

- a) asmeniniams sandoriams, įvykdytiems remiantis portfelio valdymo paslauga, kai sprendimai priimami savo nuožiūra, kai portfelio valdytojas ir susijęs asmuo arba kitas asmuo, kurio sąskaita vykdomas sandoris, iš anksto nebuvo taręsi dėl šio sandorio;
- b) asmeniniams sandoriams investiciniais vienetais kolektyvinio investavimo įmonėse, kurios laikosi būtinų sąlygų, kad galėtų naudotis teisėmis, suteikiamomis pagal Direktyvą 85/611/EEB, arba kurios prižiūrimos pagal valstybės narės įstatymus, kuriais numatomas atitinkamas jų turto rizikos išskaidymo lygis, kai susijęs asmuo ir bet kuris kitas asmuo, kurio sąskaita vykdomi sandoriai, nedalyvauja tos įmonės valdyme.

2 SKIRSNIS

Užsakomosios paslaugos

13 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis ir 13 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa)

Esminių ir svarbių veiklos funkcijų prasmė

1. Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje veiklos funkcija laikoma esmine arba svarbia, jeigu ją netinkamai vykdydama arba jos nevykdydama, investicinė įmonė iš esmės nebegalėtų laikytis savo veiklos leidimo sąlygų ir įsipareigojimų arba kitų įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/39/EB, arba būtų pakenkta finansinei įmonės veiklai arba patikimumui, arba jos investicinių paslaugų ir veiklos tęstinumui.

2. Nepažeidžiant bet kurios kitos funkcijos statuso, šios funkcijos nelaikomos esminėmis ar svarbiomis 1 dalies tikslais:

- a) įmonei teikiamos konsultacijų paslaugos ir kitos paslaugos, kurios nesudaro įmonės investicinės veiklos dalies, įskaitant teisinių konsultacijų teikimą įmonei, įmonės darbuotojų mokymą, sąskaitų pateikimo paslaugas ir įmonės patalpų ir darbuotojų apsaugą;
- b) standartizuotų paslaugų pirkimas, įskaitant rinkos informavimo paslaugas ir kainų teikimo paslaugą.

14 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis ir 13 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa)

Esminių arba svarbių veiklos funkcijų arba investicinių paslaugų ar veiklos perdavimo vykdyti išorės paslaugų teikėjams sąlygos

1. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai investicinė įmonė perduoda išorės paslaugų teikėjui esmines arba svarbias veiklos funkcijas arba bet kurias investicines paslaugas ar veiklą, ji ir toliau lieka visiškai atsakinga už visų savo įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/39/EB vykdymą ir visų pirma laikosi šių sąlygų:

- a) išorės paslaugų teikėjui perdavus kai kurias funkcijas, vyresnioji vadovybė negali perduoti savo atsakomybės;
- b) negali keistis investicinės įmonės santykiai ir įsipareigojimai jos klientų atžvilgiu pagal Direktyvos 2004/39/EB sąlygas;
- c) negali būti pakenkta sąlygoms, kurių privalo laikytis investicinė įmonė, kad turėtų veiklos leidimą pagal Direktyvos 2004/39/EB 5 straipsnį;
- d) negali būti pašalintos arba pakeistos bet kurios kitos sąlygos, kuriomis remiantis buvo suteiktas įmonės veiklos leidimas.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės tinkamai, apdairiai ir stropiai sudarytų, tvarkytų arba nutrauktų bet kokį susitarimą dėl esminių arba svarbių veiklos funkcijų arba bet kurių investicinių paslaugų ar veiklos perdavimo paslaugų teikėjui.

Investicinės įmonės visų pirma imasi būtinų veiksmų, kad užtikrintų, jog būtų įvykdytos šios sąlygos:

- a) paslaugų teikėjas privalo galėti ir sugebėti patikimai ir profesionaliai vykdyti užsakomąsias funkcijas, paslaugas arba veiklą bei turėti tam įstatymais numatytą veiklos leidimą;

- b) paslaugų teikėjas privalo veiksmingai teikti užsakomąsias paslaugas ir tuo tikslu įmonė privalo nustatyti paslaugų teikėjo veiklos standarto įvertinimo metodus;
- c) paslaugų teikėjas privalo tinkamai prižiūrėti, kaip vykdomos užsakomosios funkcijos ir tinkamai valdyti su užsakomosiomis paslaugomis susijusią riziką;
- d) būtina imtis tinkamų veiksmų, jeigu atrodo, kad paslaugų teikėjas veiksmingai nevykdo funkcijų ir nesilaiko taikomų įstatymų bei norminių reikalavimų;
- e) investicinė įmonė privalo išlaikyti reikiamą kvalifikaciją, kad galėtų veiksmingai prižiūrėti perduotas funkcijas ir valdyti su užsakomosiomis paslaugomis susijusią riziką bei prižiūrėti šias funkcijas ir valdyti šią riziką;
- f) paslaugų teikėjas privalo pranešti investicinei įmonei apie bet kokius pokyčius, kurie gali turėti reikšmingos įtakos jo gebėjimui veiksmingai vykdyti jam perduotas funkcijas laikantis taikomų įstatymų ir norminių reikalavimų;
- g) kai reikia, investicinė įmonė privalo turėti galimybę nutraukti užsakomųjų paslaugų susitarimą, nepakenkdama paslaugų teikimo klientams tęstinumui ir kokybei;
- h) paslaugų teikėjas privalo bendradarbiauti su investicinės įmonės kompetentingomis institucijomis, teikdamas užsakomąsias paslaugas;
- i) investicinė įmonė, jos auditoriai ir susijusios kompetentingos institucijos privalo turėti galimybę veiksmingai naudotis duomenimis, susijusiais su užsakomosiomis paslaugomis, ir patekti į paslaugų teikėjo veiklos patalpas; o kompetentingos institucijos privalo turėti galimybę pasinaudoti šiomis priegios teisėmis;
- j) paslaugų teikėjas privalo apsaugoti bet kokią konfidencialią informaciją, susijusią su investicine įmone ir jos klientais;
- k) investicinė įmonė ir paslaugų teikėjas privalo parengti, įdiegti ir turėti nenumatytų atvejų planą veiklos sutrikimo padariniams pašalinti ir periodiškai tikrinti atsargines priemones, jeigu tai būtina atsižvelgiant į perduotąją funkciją, paslaugą arba veiklą.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinių įmonių ir paslaugų teikėjo atitinkamos teisės ir įsipareigojimai būtų aiškiai paskiriami ir surašomi sutartyje.

4. Valstybės narės numato, kad tuo atveju, kai investicinė įmonė ir paslaugų teikėjas yra tos pačios grupės nariai, investicinė įmonė, siekdama laikytis šio straipsnio ir 15 straipsnio, gali atsižvelgti į tai, kokia apimtimi įmonė kontroliuoja paslaugų teikėją arba turi galimybę daryti įtaką jo veiksams.

5. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, kompetentingai institucijai paprašius, pateiktų jai visą būtiną informaciją, kad ta institucija galėtų prižiūrėti, ar užsakomoji veikla atitinka šios direktyvos reikalavimus.

15 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 2 dalis ir 13 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa)

Paslaugų teikėjai trečiojoje šalyje

1. Be 14 straipsnyje nurodytų reikalavimų, valstybės narės reikalauja, kad tais atvejais, kai investicinė įmonė perduoda trečiojoje šalyje esančiam paslaugų teikėjui mažmeniniams klientams teikiamą portfelio valdymo investicinę paslaugą, ta investicinė įmonė užtikrintų, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:

- a) paslaugų teikėjas privalo turėti veiklos leidimą arba būti registruotas savo buveinės valstybėje, kad galėtų teikti tą paslaugą, ir jam turi būti taikoma riziką ribojanti priežiūra;
- b) investicinės įmonės kompetentinga institucija ir paslaugų teikėjo priežiūros institucija privalo būti sudariusios atitinkamą bendradarbiavimo susitarimą.

2. Jeigu viena ar abi šios 1 dalyje paminėtos sąlygos neįvykdytos, investicinė įmonė gali perduoti investicines paslaugas trečiojoje šalyje paslaugų teikėjui tik tada, jeigu įmonė iš anksto praneša savo kompetentingai institucijai apie užsakomųjų paslaugų susitarimą, o kompetentinga institucija per pagrįstą laikotarpį nuo tokio pranešimo gavimo neprieštarauja tokiam susitarimui.

3. Nepažeidžiant 2 dalies reikalavimų, valstybės narės skelbia arba reikalauja, kad kompetentingos institucijos paskelbtų pareiškimą dėl politikos nuostatų 2 dalyje nustatyto perdavimo išorės paslaugų teikėjui atžvilgiu. Šiame pareiškime pateikiami pavyzdžiai atvejų, kai kompetentinga institucija neprieštarautų arba veikiausiai neprieštarautų veiklos perdavimui išorės paslaugų teikėjui, kaip numatyta 2 dalyje, jeigu nesilaikoma 1 dalies a ir b punktuose nustatytų vienos arba abiejų sąlygų. Šiame pareiškime pateikiamas išsamus išaiškinimas, kodėl kompetentinga institucija laikosi nuomonės, kad tokiais atvejais veiklos perdavimas išorės paslaugų teikėjui nesukliudytų investicinei įmonei vykdyti 14 straipsnyje numatytus įsipareigojimus.

4. Šiuo straipsniu neapribojama investicinių įmonių pareiga laikytis 14 straipsnyje numatytų įsipareigojimų.

5. Kompetentingos institucijos paskelbia sąrašą trečiojoje šalyje esančių priežiūros institucijų, su kuriomis jos yra sudariusios bendradarbiavimo susitarimus, kaip numatyta 1 pastraipos b punkte.

3 SKIRSNIS

Kliento turto apsauga

16 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 ir 8 dalys)

Kliento finansinių priemonių ir lėšų apsauga

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, siekdamas apsaugoti klientų teises jiems priklausančių finansinių priemonių ir lėšų atžvilgiu, laikytųsi šių reikalavimų:

- a) jos privalo laikyti tokią būtiną informaciją ir sąskaitas, kad įmonės bet kada ir nedelsdamos galėtų atskirti jose laikomą vieno kliento turtą nuo kito kliento turto ir nuo savo turto;
- b) jos privalo laikyti savo informaciją ir sąskaitas taip, kad būtų užtikrintas pastarųjų tikslumas ir visų pirma atitiktis finansinėms priemonėms ir lėšoms, turimoms klientų vardu;
- c) jos privalo reguliariai sutikrinti savo vidaus sąskaitas ir informaciją su trečiųjų šalių, kuriose laikomas tas turtas, sąskaitomis ir informacija;
- d) jos privalo imtis reikiamų veiksmų, kad užtikrintų, jog kliento finansinės priemonės, deponuotos trečiojoje šalyje pagal 17 straipsnį, būtų atskiriamos nuo investicinei įmonei priklausančių finansinių priemonių ir nuo šiai trečiajai šaliai priklausančių finansinių priemonių pagal skirtingus trečiosios šalies apskaitos knygų sąskaitų pavadinimus arba kitas lygiavertes priemones, kuriomis pasiekiamas toks pat apsaugos lygis;
- e) jos privalo imtis reikiamų veiksmų, kad būtų užtikrinta, jog kliento lėšos, įneštos pagal 18 straipsnį į centrinį banką, kredito įstaigą arba banką, kuris turi veiklos leidimą trečiojoje šalyje, arba į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, yra laikomos sąskaitoje arba sąskaitose, kurios nurodomos atskirai nuo bet kurių sąskaitų, naudojamų investicinės įmonės lėšoms laikyti;
- f) jos privalo imtis atitinkamų organizacinių priemonių, kad sumažintų nuostolių arba kliento turto ar su tuo turtu susijusių teisių sumažėjimo riziką dėl netinkamo turto panaudojimo, sukčiavimo, blogo administravimo, netinkamo informacijos registravimo arba aplaidumo.

2. Jeigu dėl taikytinų įstatymų, visų pirma įskaitant su turtu arba nemokumu susijusius įstatymus, investicinių įmonių susitarimai, atitinkantys 1 dalį, kuriais siekiama apsaugoti klientų

teises, nėra pakankami, kad atitiktų Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 ir 8 dalių reikalavimus, valstybės narės nurodo priemones, kurių investicinės įmonės privalo imtis, kad įvykdytų tuos įsipareigojimus.

3. Jeigu pagal jurisdikcijos, pagal kurią laikomos kliento lėšos arba finansinės priemonės, taikytinus įstatymus investicinės įmonės negali laikyti pirmiau nurodytos 1 dalies d arba e punktų, valstybės narės nustato reikalavimus, turinčius lygiavertį poveikį klientų teisių apsaugos atžvilgiu.

17 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 dalis)

Kliento finansinių priemonių deponavimas

1. Valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms įnešti klientų vardu turimas finansines priemones į trečiojoje šalyje atidarytą sąskaitą arba sąskaitas su sąlyga, kad įmonės tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirenka, paskiria ir periodiškai tikrina trečiają šalį ir susitarimus dėl tų finansinių priemonių laikymo ir apsaugos.

Visų pirma valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės atsižvelgtų į trečiosios šalies patirtį ir reputaciją rinkoje ir bet kuriuos teisinius reikalavimus arba rinkos praktiką, susijusią su tų finansinių priemonių laikymu, kuri galėtų neigiamai paveikti klientų teises.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai finansinių priemonių kito asmens vardu apsaugai taikomos jurisdikcijos, kurioje investicinė įmonė siūlo deponuoti kliento finansines priemones trečiojoje šalyje, tam tikros nuostatos ir priežiūra, investicinė įmonė nedeponuoja tų finansinių priemonių toje trečiojoje šalyje toje jurisdikcijoje, kuriai netaikomos tokios nuostatos ir priežiūra.

3. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės nedeponuotų klientų vardu turimų finansinių priemonių trečiojoje šalyje, esančioje trečiojoje valstybėje, kurioje neregamentuojamas finansinių priemonių laikymas ir apsauga kito asmens sąskaita, jeigu neįvykdoma viena iš šių sąlygų:

- a) dėl finansinių priemonių arba su tomis priemonėmis susijusių investicinių paslaugų pobūdžio jas reikia deponuoti trečiojoje šalyje, esančioje toje trečiojoje valstybėje;
- b) kai finansinės priemonės laikomos verslo kliento vardu, tas klientas raštu paprašo, kad įmonė tas finansines priemones deponuotų trečiojoje šalyje, kuri yra toje trečiojoje valstybėje.

18 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 8 dalis)

Kliento lėšų įnešimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, gavusios kliento lėšas, nedelsdamos įneštų tas lėšas į vieną arba daugiau sąskaitų, kurios atidarytos bet kurioje iš šių įstaigų:

- a) centriniame banke;
- b) kredito įstaigoje, kuriai suteiktas veiklos leidimas pagal Direktyvą 2000/12/EB;
- c) banke, kuris turi veiklos leidimą trečiojoje šalyje;
- d) reikalavimus atitinkančiame pinigų rinkos fonde.

Pirma pastraipa netaikoma pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija) ⁽¹⁾ įgaliotai kredito įstaigai jos saugomų indėlių, kaip apibrėžta toje direktyvoje, atžvilgiu.

2. 1 dalies d punkte ir 16 straipsnio 1 dalies e punkte reikalavimus atitinkantis pinigų rinkos fondas – tai kolektyvinio investavimo subjektas, turintis veiklos leidimą pagal Direktyvą 85/611/EEB arba kuriam taikoma priežiūra ir, jeigu taikytina, kuriam atitinkama institucija yra išdavusi veiklos leidimą pagal valstybės narės nacionalinius įstatymus, ir kuris atitinka šias sąlygas:

- a) jo pagrindinis investavimo tikslas turi būti palaikyti įmonės grynąją turto vertę, kad ji būtų pastovi arba nominali (neįskaitant įplaukų) arba būtų lygi investuotojų pradinio kapitalo ir įplaukų sumai;
- b) siekdamas šio pagrindinio investavimo tikslo, jis privalo išimtinai investuoti į aukštos kokybės pinigų rinkos priemones, kurių terminas arba likęs terminas iki sandorio galiojimo pabaigos yra ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių reguliariai koreguojamos įplaukos atitinka šį terminą ir kurių termino svertinis vidurkis yra 60 dienų. Jis taip pat gali pasiekti šį tikslą investuodamas į indėlius kredito įstaigose kaip į pagalbines priemones;
- c) jis privalo užtikrinti likvidumą, atlikdamas atsiskaitymą tą pačią arba kitą dieną.

b punkte pinigų rinkos priemonė laikoma aukštos kokybės priemone, jeigu kompetentinga kredito reitingų agentūra, vertinusi šios priemonės reitingus, jai suteikė aukščiausią kredito reitingą. Priemonė, kuriai jokia kompetentinga reitingų agentūra nenustato reitingų, nelaikoma aukštos kokybės priemone.

Antroje pastraipoje reitingų agentūra laikoma kompetentinga, jeigu ji reguliariai ir profesionaliai suteikia pinigų rinkos fondams kredito reitingus ir yra reikalavimus atitinkanti IKVI, kaip numatyta Direktyvos 2006/48/EB 81 straipsnio 1 dalyje.

3. Valstybės narės reikalauja, kad tais atvejais, kai investicinės įmonės neįneša klientų lėšų į centrinį banką, jos tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirinktų, paskirtų ir periodiškai tikrintų kredito įstaigą, banką arba pinigų rinkos fondą, į kurį įneštos lėšos, ir susitarimus tų lėšų laikymui.

Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad investicinės įmonės atsižvelgtų į tokių institucijų arba pinigų rinkos fondų kvalifikaciją ir reputaciją rinkoje, siekdamos užtikrinti klientų teisių apsaugą ir bet kuriuos teisinius arba norminius reikalavimus arba rinkos praktiką, susijusią su klientų lėšų laikymu, kuri galėtų neigiamai paveikti klientų teises.

Valstybės narės užtikrina, kad klientai turėtų teisę prieštarauti jų lėšų įnešimui į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą.

19 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 dalis)

Kliento finansinių priemonių panaudojimas

1. Valstybės narės neleidžia investicinėms įmonėms sudaryti vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių susitarimų finansinių priemonių, kurias ji turi kliento vardu, atžvilgiu arba kitaip panaudoti tokias finansines priemones savo sąskaita arba kito įmonės kliento sąskaita, jeigu netenkinamos šios sąlygos:

- a) klientas privalo iš anksto aiškiai sutikti, kad priemonės būtų panaudotos konkrečiomis sąlygomis ir, mažmeninio kliento atveju, patvirtina tai parašu arba kitu lygiaverčiu būdu;
- b) to kliento finansinių priemonių panaudojimą privalo riboti konkrečios sąlygos, su kuriomis klientas sutinka.

2. Valstybės narės gali neleisti investicinėms įmonėms sudaryti vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių susitarimų finansinių priemonių, kurias ji laiko kliento vardu trečiosios šalies tvarkomoje bendroje sąskaitoje, atžvilgiu arba kitaip panaudoti finansines priemones, laikomas tokioje sąskaitoje savo sąskaita arba kito kliento sąskaita, jeigu, be 1 dalyje nurodytų sąlygų, netenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- a) kiekvienas klientas, kurio finansinės priemonės laikomos bendroje sąskaitoje kartu su kitų klientų finansinėmis priemonėmis, privalo iš anksto duoti aiškų sutikimą pagal 1 dalies a punktą;

⁽¹⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

b) investicinė įmonė privalo turėti sistemas ir kontrolės priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad taip panaudojamos tik tų klientų, kurie davė išankstinį aiškų sutikimą pagal 1 dalies a punktą, finansinės priemonės.

Investicinės įmonės įrašuose turi būti pateikiama išsami informacija apie klientą, kurio nurodymais buvo panaudotos finansinės priemonės, ir kiekvieno sutikimą davusio kliento finansinių priemonių skaičių, kad būtų galima teisingai paskirstyti bet kokius nuostolius.

20 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 ir 8 dalys)

Išorės auditorių ataskaitos

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog jų išorės auditoriai ne rečiau kaip kartą per metus pateiktų įmonės buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai ataskaitą apie įmonės susitarimų pakankamumą pagal Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 7 ir 8 dalis bei šį skirsnį.

4 SKIRSNIS

Interesų prieštaravimas

21 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 3 dalis ir 18 straipsnis)

Klientui galintys pakenkti interesų prieštaravimai

Valstybės narės užtikrina, kad, siekdamos nustatyti interesų prieštaravimų, kurie kyla teikiant investicines ir pagalbines paslaugas arba jų derinį ir kurių egzistavimas gali pakenkti kliento interesams, rūšis, investicinės įmonės, taikydamos minimalius kriterijus, atsižvelgtų į klausimą, ar investicinei įmonei arba susijusiam asmeniui ar asmeniui, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusiam su įmone kontrolės funkcija, taikytina viena iš šių situacijų, tikėtinų dėl investicinių ar pagalbinių paslaugų teikimo, investicinės ar kitos veiklos:

- tikėtina, kad įmonė arba tas asmuo turės finansinės naudos arba išvengs finansinio nuostolio kliento sąskaita;
- įmonė arba tas asmuo yra suinteresuotas klientui teikiamos paslaugos arba kliento vardu vykdomo sandorio rezultatu kitaip, negu klientas yra suinteresuotas tuo rezultatu;
- įmonė arba tas asmuo yra finansiškai arba kitaip skatinamas teikti pirmenybę kito kliento arba klientų grupės interesams, o ne kliento interesams;
- įmonė arba tas asmuo vykdo tokią pačią veiklą kaip klientas;

e) įmonė arba tas asmuo iš asmens, išskyrus klientą, už klientui teikiamas paslaugas, be standartinio komisinio arba mokesčio už tą paslaugą, gauna arba gaus atlygį pinigais, prekėmis arba paslaugomis.

22 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 3 dalis ir 18 straipsnio 1 dalis)

Interesų prieštaravimų politika

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės parengtų, įdiegtų ir turėtų rašytinę veiksmingą interesų prieštaravimų politiką, kuri atitiktų įmonės dydį ir struktūrą bei jos veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą.

Kai įmonė yra grupės narė, šia politika taip pat būtina atsižvelgti į bet kurias aplinkybes, kurios įmonei yra arba turėtų būti žinomos, kurios gali sukelti interesų prieštaravimą dėl kitų grupės narių struktūros ir veiklos.

2. Interesų prieštaravimų politikoje, parengtoje vadovaujantis 1 dalimi, pateikiama tokia informacija:

- joje privalo būti nurodytos, atsižvelgiant į konkrečias investicines paslaugas ir veiklą bei pagalbines paslaugas, kurias teikia pati investicinė įmonė arba kurios teikiamos tos įmonės vardu, aplinkybės, kurios sudaro arba gali iššaukti interesų prieštaravimą, dėl kurio gali kilti didelis pavojus vieno arba daugelio klientų interesams;
  - joje privalo būti nurodytos išsamos procedūros, kurių reikia laikytis, ir priemonės, kurias reikia priimti, kad būtų galima išspręsti tokius prieštaravimus.
3. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalies b punkte numatytos procedūros ir priemonės yra skirtos tam, kad būtų užtikrinta, jog susiję asmenys, dalyvaujantys įvairių rūšių veikloje, kuri susijusi su interesų prieštaravimu, nurodytu 2 dalies a punkte, vykdytų tą veiklą tiek nepriklausomai, kiek tai tinkama, atsižvelgiant į investicinės įmonės dydį ir veiklą bei į grupę, kuriai ji priklauso, ir į pavojaus, kad kliento interesams bus padaryta žala, reikšmingumą.

2 dalies b punkte procedūros, kuriomis reikia vadovautis, ir priemonės, kurias reikia priimti, apima tokias toliau nurodytas priemones, kurios reikalingos ir tinkamos įmonei, kad ji užtikrintų reikiamą savarankiškumo laipsnį:

- veiksmingas procedūras, kad būtų galima užkirsti kelią arba kontroliuoti susijusių asmenų, dalyvaujančių su interesų prieštaravimo rizika susijusioje veikloje, keitimąsi informacija, kai keitimasis ta informacija gali pakenkti vieno arba daugiau klientų interesams;

b) atskirą priežiūrą susijusių asmenų, kurių pagrindinės funkcijos apima veiklos vykdymą klientų vardu arba paslaugų teikimą klientams, kurių interesai gali prieštarauti vieni kitiems, arba kurie kitaip atstovauja skirtingiems interesams, įskaitant įmonės interesus, kurie gali prieštarauti vieni kitiems;

c) panaikinimą bet kokio tiesioginio ryšio tarp susijusių asmenų, kurie daugiausia vykdo vienos rūšies veiklą, atlygio ir skirtingų susijusių asmenų, kurie daugiausia vykdo kitokią veiklą, atlygio arba jų uždirbtų pajamų, kai dėl šių veiklos rūšių gali kilti interesų prieštaravimas;

d) priemonės, skirtas užkirsti kelią arba apriboti bet kurio asmens netinkamą įtaką formai, kuria susijęs asmuo teikia investicines arba pagalbines paslaugas arba vykdo veiklą;

e) priemonės, skirtas užkirsti kelią arba kontroliuoti, kaip susijęs asmuo tuo pačiu metu arba vėliau dalyvauja, teikiant atskiras investicines arba pagalbines paslaugas arba vykdamas tokią veiklą, kai dėl tokio dalyvavimo gali pablogėti tinkamas interesų prieštaravimo valdymas.

Jeigu vienos arba kelių tokių priemonių ir procedūrų priėmimas neužtikrina reikiamo savarankiškumo lygio, valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės imtųsi alternatyvių arba papildomų priemonių ir procedūrų, kurios yra reikalingos ir tinkamos šiems tikslams įvykdyti.

4. Valstybės narės užtikrina, kad informacija, atskleistina klientams pagal Direktyvos 2004/39/EB 18 straipsnio 2 dalį, būtų pateikta patvariojoje laikmenoje ir joje būtų pakankamai išsamūs duomenys, atsižvelgiant į kliento pobūdį, kad tas klientas galėtų priimti pagrįstą sprendimą, susijusį su investicine arba pagalbine paslauga, dėl kurios kyla interesų prieštaravimas.

23 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 6 dalis)

Paslaugų arba veiklos, sukeliančios žalingą interesų prieštaravimą, registravimas

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės saugotų ir reguliariai atnaujintų informaciją apie investicinių arba pagalbinių paslaugų rūšis arba investicinę veiklą, kurią vykdo pati įmonė arba kuri vykdoma tos įmonės vardu, kurioje iškilo arba nuolatinių paslaugų arba veiklos atveju, gali kilti interesų prieštaravimas, dėl kurio gali kilti didelis pavojus vieno arba daugelio klientų interesams.

24 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 2 dalis)

Investicinis tyrimas

1. 25 straipsnyje investicinis tyrimas – tai tyrimas arba kitokia informacija, kuria aiškiai arba netiesiogiai rekomenduojama arba siūloma investicinė strategija, susijusi su viena arba keliomis investicinėmis priemonėmis arba finansinių priemonių emitentais, įskaitant bet kokią išvadą dėl tokių priemonių dabartinės arba būsimos vertės arba kainos, kuri (informacija) skirta paskleisti platinimo kanalais arba visuomenei ir kurios atžvilgiu tenkinamos šios sąlygos:

a) ji apibūdinama arba aprašoma kaip investicinis tyrimas ar panašiu terminu arba kitaip pateikiama, kaip rekomendacijoje išdėstytų dalykų objektyvus arba nepriklausomas išaiškinimas;

b) jeigu minėtą rekomendaciją klientui pateikė investicinė įmonė, tai nebus laikoma investicinių rekomendacijų teikimu, kaip numatyta Direktyvoje 2004/39/EB.

2. Direktyvos 2003/125/EB 1 straipsnio 3 dalyje numatytos rūšies rekomendacija, tačiau susijusi su Direktyvoje 2004/39/EB apibrėžtomis finansinėmis priemonėmis, kuri neatitinka 1 dalyje nurodytų sąlygų, laikoma rinkai skirtu pranešimu, kaip numatyta Direktyvoje 2004/39/EB, ir valstybės narės reikalauja, kad bet kuri investicinė įmonė, kuri pateikia arba išplatina šią rekomendaciją, užtikrintų, kad ji būtų aiškiai nurodyta kaip tokia.

Be to, valstybės narės reikalauja, kad tos įmonės užtikrintų, jog bet kurioje tokioje rekomendacijoje būtų suprantamas ir aiškus pareiškimas (arba – žodinės rekomendacijos atveju – lygiavertė informacija), kad ji nebuvo parengta pagal teisinius reikalavimus, kuriais skatinamas investicinio tyrimo nepriklausomumas, ir kad jai netaikomas joks draudimas vykdyti sandorius iki investicinio tyrimo išplatavimo.

25 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 3 dalis)

Papildomi organizaciniai reikalavimai, kai įmonė parengia ir išplatina investicinį tyrimą

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, kurios rengia arba organizuoja investicinį tyrimą, kuris skirtas arba tikriausiai bus vėliau išplatintas įmonės klientams arba viešai, savo arba savo grupės nario atsakomybe užtikrintų, kad būtų įgyvendintos visos 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės, taikytinos finansų analitikams, dalyvaujantiems rengiant investicinį tyrimą, ir kitiems susijusiems asmenims, kurių įsipareigoji-

mai arba verslo interesai gali prieštarauti asmenų, kuriems išplatinamas investicinis tyrimas, interesams.

2. Valstybės narės reikalauja, kad 1 dalyje nurodytose investicinėse įmonėse būtų susitarimai, kuriais siekiama užtikrinti, jog būtų įvykdytos šios sąlygos:

a) turėdamos duomenų apie galimą investicinio tyrimo laiką arba turinį, kurie nėra viešai prieinami arba kurių neturi klientai ir kurių negalima lengvai numanyti iš turimos informacijos, kol investicinio tyrimo gavėjai neturės tinkamos galimybės juo pasinaudoti, finansų analitikai ir kiti susiję asmenys negali kito asmens, įskaitant investicinę įmonę, vardu prekiauti arba sudaryti asmeninių sandorių finansinėmis priemonėmis, su kuriomis susijęs investicinis tyrimas, arba bet kuriomis susijusiomis finansinėmis priemonėmis, išskyrus atvejus, kai rinkos formuotojai veikia sąžiningai ir vykdo įprastinę rinkos formavimo veiklą arba kai vykdomas neužsakytas kliento pavedimas;

b) esant aplinkybėms, kurių neapima a punktas, finansų analitikai ir bet kurie kiti susiję asmenys, dalyvaujantys rengiant investicinį tyrimą, negali sudaryti asmeninių sandorių finansinėmis priemonėmis, kurias apima investicinis tyrimas, arba bet kuriomis susijusiomis finansinėmis priemonėmis, kurie prieštarautų dabartinėms rekomendacijoms, išskyrus išskirtines aplinkybes ir gavus išankstinį įmonės nario, atsakingo už teisinę arba įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo funkciją, patvirtinimą;

c) pačios investicinės įmonės, finansų analitikai ir kiti susiję asmenys, dalyvaujantys rengiant investicinį tyrimą, negali priimti skatinimo priemonių iš subjektų, turinčių esminių interesų, susijusių su investicinio tyrimo objektu;

d) pačios investicinės įmonės, finansų analitikai ir kiti susiję asmenys, dalyvaujantys rengiant investicinį tyrimą, negali pažadėti emitentams palankios tyrimo apžvalgos;

e) emitentams, susijusiems asmenims, išskyrus finansų analitikus, ir bet kuriems kitiems asmenims negali būti leidžiama peržiūrėti investicinio tyrimo projektą iki investicinio tyrimo išplatavimo, norint patikrinti į tą tyrimą įtrauktų faktinių pareiškimų tikslumą arba bet kurioo kitu tikslu, išskyrus įmonės teisinių įsipareigojimų laikymosi patikrinimą, jeigu projekte pateikiama rekomendacija arba tikslinė kaina.

Šioje dalyje susijusi finansinė priemonė – tai finansinė priemonė, kurios kainą labai veikia kitos finansinės priemonės, esančios investicinio tyrimo objektu, kainos kitimas ir kuri apima tos kitos finansinės priemonės išvestinę priemonę.

3. Valstybės narės atleidžia investicines įmones, kurios viešai arba klientams platina kito asmens parengtą investicinį tyrimą, nuo 1 dalies reikalavimų, jeigu laikomasi šių kriterijų:

- a) asmuo, kuris rengia investicinį tyrimą, nėra grupės, kuriai priklauso investicinė įmonė, narys;
- b) investicinė įmonė iš esmės nekeičia investicinio tyrimo rekomendacijų;
- c) investicinė įmonė nepateikia investicinio tyrimo kaip savo rengto tyrimo;
- d) investicinė įmonė patikrina, ar tyrimo rengėjui taikomi reikalavimai yra lygiaverčiai šios direktyvos reikalavimams, kurie keliami to tyrimo rengimui, arba ar rengėjas yra parengęs politiką, kurioje nustatyti tokie reikalavimai.

III SKYRIUS

INVESTICINIŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SĄLYGOS

1 SKIRSNIS

Skatinimo priemonės

26 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 dalis)

Skatinimo priemonės

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nelaikoma, jog investicinės įmonės elgiasi sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdamos į geriausius kliento interesus, jeigu, teikdamos investicines arba pagalbines paslaugas klientui, jos moka arba joms mokamas mokestis ar komisinis atlygis arba jos teikia arba joms teikiama bet kokia nepiniginė nauda, išskyrus:

- a) mokestį, komisinį atlygį arba nepiniginę naudą, kuri mokama arba teikiama klientui arba kliento vardu veikiančiam asmeniui, arba kurią moka arba teikia klientas arba jo vardu veikiantis asmuo;
- b) mokestį, komisinį atlygį arba nepiniginę naudą, kuri mokama arba teikiama trečiajai šaliai arba trečiosios šalies vardu veikiančiam asmeniui, arba kurią moka arba teikia trečioji šalis arba jos vardu veikiantis asmuo, jeigu tenkinamos šios sąlygos:
  - i) klientui turi būti išsamiai, tiksliai ir suprantamai pateikiama aiški informacija apie mokestį, komisinį atlygį ar naudą, jų pobūdį ir sumą, arba, kai negalima nustatyti tos sumos, jos apskaičiavimo metodą, prieš suteikiant atitinkamą investicinę arba pagalbinę paslaugą;

- ii) mokesčio arba komisinio atlygio sumokėjimas arba nepiniginės naudos suteikimas turi būti nustatomas siekiant pagerinti klientui suteiktos atitinkamos paslaugos kokybę ir nepakenkti įmonės išpareigojimo nepažeisti jos klientų interesų vykdymui;
  - c) tinkamus mokesčius, kurie leidžia teikti arba yra būtini norint teikti investicines paslaugas, kaip antai pasaugos išlaidos, atsiskaitymo ir valiutos keitimo mokesčiai, su reguliavimu susijusios rinkliavos arba teisinės išlaidos, ir dėl kurių pobūdžio negali atsirasti prieštaravimo įmonės pareigai veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai, kiek įmanoma atsižvelgiant į savo klientų interesus.
- b) turi būti nurodomi lyginamosios informacijos šaltiniai;
  - c) turi būti įtraukti pagrindiniai lyginamosios informacijos faktai ir prielaidos.
4. Kai informacijoje nurodomi ankstesni finansinės priemonės, finansinio indekso arba investicinės paslaugos rezultatai, tenkinamos šios sąlygos:

Valstybės narės leidžia investicinei įmonei b punkto i papunkčio tikslais santraukos forma atskleisti esmines susitarimų dėl atlygio, komisinio atlygio arba nepiniginės naudos, sąlygas, jeigu ji išpareigoja atskleisti papildomą informaciją kliento prašymu ir su sąlyga, kad ji vykdo tą išpareigojimą.

2 SKIRSNIS

Informacija klientams ir potencialiems klientams

27 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 2 dalis)

Sąlygos, kurias privalo atitikti informacija, kad būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog visa informacija, kurią jos siunčia arba platina taip, kad ją tikriausiai gaus mažmeniniai klientai arba potencialūs mažmeniniai klientai, įskaitant rinkai skirtus pranešimus, tenkintų 2–8 dalyse nurodytas sąlygas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija apima investicinės įmonės pavadinimą.

Ji yra tiksli ir visų pirma nepabrėžia jokios galimos naudos iš investicinės paslaugos arba finansinės priemonės, tuo pačiu nepateikdama teisingo ir akivaizdaus įspėjimo apie bet kokią susijusią riziką.

Ji yra pakankama ir pateikiama taip, kad ją tikriausiai supras vidutinis grupės, kuriai ji yra skirta arba kuri tikriausiai ją gaus, narys.

Ja nenuslepami, nesumenkinami ar nenustelbiami svarbūs dalykai, pareiškimai ar įspėjimai.

3. Kai informacijoje lyginamos investicinės ar pagalbinės paslaugos, finansinės priemonės arba investicines ar pagalbines paslaugas teikiantys asmenys, tenkinamos šios sąlygos:

a) palyginimas turi būti prasmingas ir pateikiamas teisingai bei proporcingai;

- a) ši nuoroda negali būti svarbiausias pranešimo požymis;
  - b) informacijoje turi būti pateikti atitinkami veiklos duomenys, kurie apima pastaruosius penkerius metus arba visą laikotarpį, kurį buvo teikiama finansinė priemonė, nustatomas finansinis indeksas arba teikiama investicinė paslauga, jeigu jis trumpesnis nei penkeri metai, arba tokių ilgesnį laikotarpį, kaip gali nuspręsti įmonė, ir kiekvienu atveju ši informacija apie veiklą privalo būti paremta užbaigtais 12 mėnesių laikotarpiais;
  - c) turi būti aiškiai nurodytas ataskaitinis laikotarpis ir informacijos šaltinis;
  - d) informacijoje turi būti pateiktas akivaizdus įspėjimas, kad pateikti duomenys yra susiję su praėjusiu laikotarpiu ir kad ankstesni rezultatai nėra patikimas būsimų rezultatų rodiklis;
  - e) kai nuoroda paremta duomenimis, išreikštais kita valiuta, o ne valstybės narės, kurioje nuolat gyvena mažmeninis klientas arba potencialus mažmeninis klientas, turi būti aiškiai nurodyta valiuta kartu su įspėjimu, kad grąža gali padidėti arba sumažėti dėl valiutos kurso svyravimų;
  - f) kai nuoroda yra paremta bendrais rezultatais, turi būti nurodomas komisinių, mokesčių ar kitokių rinkliavų poveikis.
5. Kai į informaciją yra įtraukti arba joje remiamasi sumodeliuotais ankstesniais finansinės priemonės rezultatais, ji turi būti susijusi su finansine priemone arba finansiniu indeksu, ir turi būti tenkinamos šios sąlygos:
- a) sumodeliuoti ankstesni rezultatai turi būti paremti faktiniais ankstesniais vienos ar kelių finansinių priemonių arba finansinių indeksų, kurie yra tokie pat kaip konkreiti finansinė priemonė arba sudaro tos priemonės pagrindą, rezultatais;
  - b) a punkte nurodyto faktinio ankstesnio rezultato atžvilgiu turi būti laikomasi 4 dalies a–c, e ir f punktuose nurodytų sąlygų;
  - c) informacijoje turi būti pateiktas akivaizdus įspėjimas, kad pateikti duomenys yra susiję su sumodeliuota praėjusio laikotarpio veikla ir kad praėjusio laikotarpio veikla nėra patikimas būsimų veiklos rezultatų rodiklis.

6. Kai informacijoje yra duomenų apie būsimus rezultatus, tenkinamos šios sąlygos:

- a) informacija negali būti paremta sumodeliuotais ankstesniais rezultatais, ir jie negali būti joje nurodyti;
- b) ji turi būti paremta pagrįstomis prielaidomis, kurios būtų paremtos objektyviais duomenimis;
- c) kai nuoroda yra paremta bendrais rezultatais, turi būti nurodomas komisinių, mokesčių ar kitokių rinkliavų poveikis;
- d) joje turi būti akivaizdžiai išpėta, kad tokios prognozės negali patikimai nurodyti būsimų rezultatų.

7. Kai informacijoje nurodyta konkreti mokesčių tvarka, joje aiškiai pareiškama, kad mokesčių tvarka priklauso nuo kiekvieno kliento individualių aplinkybių ir ateityje gali būti keičiama.

8. Informacijoje nenaudojamas jokios kompetentingos institucijos pavadinimas taip, kad būtų duodama suprasti ar daroma užuomina, kad ta institucija patvirtina arba pritaria tos investicinės įmonės produktams ar paslaugoms.

28 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalis)

Informacija apie klientų skirstymą į kategorijas

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės praneštų naujiems ir esamiems klientams, apie investicinės įmonės iš naujo atliktą suskirstymą į kategorijas pagal Direktyvos 2004/39/EB reikalavimus ir apie tai, kokiai klientų kategorijai jie priskirti: mažmeninių klientų, verslo klientų ar tinkamos sandorio šalies pagal tą Direktyvą.
2. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės praneša klientams patvariojoje laikmenoje apie bet kokią kliento turimą teisę prašyti būti priskirtam kitai klientų kategorijai ir apie bet kuriuos su tuo susijusius kliento apsaugos lygio apribojimus.
3. Valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms savo iniciatyva arba susijusiam klientui paprašius:
  - a) laikyti verslo arba mažmeniniu klientu klientą, kurį kitu atveju būtų galima priskirti tinkamos sandorio šalies grupei pagal Direktyvos 2004/39/EB 24 straipsnio 2 dalį;
  - b) laikyti mažmeniniu klientu klientą, kuris laikomas verslo klientu pagal Direktyvos 2004/39/EB II priedo I skirsnį.

29 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalis)

Klientams teikiamai informacijai taikomi bendrieji reikalavimai

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės pakankamai iš anksto, prieš mažmeniniam klientui arba potencialiam mažmeniniam klientui sudarant bet kurį susitarimą dėl investicinių paslaugų arba pagalbinių paslaugų teikimo arba prieš teikiant tas paslaugas – atsižvelgiant į tai, kas įvyksta anksčiau – suteiktų tam klientui arba potencialiam klientui šią informaciją:
  - a) bet kurio tokio susitarimo sąlygas;
  - b) pagal 30 straipsnį reikalaujamą informaciją, susijusią su tuo susitarimu arba su tomis investicinėmis arba pagalbėmis paslaugomis.
2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės pakankamai iš anksto, prieš teikdamos investicines paslaugas arba pagalbines paslaugas mažmeniniams klientams arba potencialiems mažmeniniams klientams, suteiktų pagal 30–33 straipsnius reikalaujamą informaciją.
3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės pakankamai iš anksto iki susijusios paslaugos teikimo suteiktų verslo klientams 32 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytą informaciją.
4. 1–3 dalyse nurodyta informacija pateikiama patvarioje laikmenoje arba – jeigu informacijos reikalaujama remiantis 1 dalimi arba tinklavietėje (jeigu tai nėra laikoma patvaria laikmena), jeigu tenkinamos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.
5. Išskyrus tuos atvejus, kurie numatyti 1 ir 2 dalyse, valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms toliau nurodytomis aplinkybėmis suteikti mažmeniniam klientui pagal 1 dalį reikalaujamą informaciją iš karto po to, kai tas klientas sudaro susitarimą dėl investicinių paslaugų arba pagalbinių paslaugų teikimo, o pagal 2 dalį reikalaujamą informaciją – iš karto pradėjus teikti paslaugą:
  - a) įmonė negalėjo laikytis 1 ir 2 dalyse nurodytų terminų, nes, klientui paprašius, susitarimas buvo sudarytas nuotolinio ryšio priemone, ir dėl to įmonė negalėjo pateikti informacijos pagal 1 arba 2 dalis;
  - b) bet kuriuo atveju, kai kitaip netaikoma 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir Direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB⁽¹⁾ 3 straipsnio 3 dalis, investicinė įmonė laikosi to straipsnio reikalavimų, susijusių su mažmeniniu klientu arba potencialiu mažmeniniu klientu, tarsi tas klientas arba potencialus klientas būtų „vartotojas“, o investicinė įmonė – „paslaugų teikėjas“, kaip numatyta toje direktyvoje.

⁽¹⁾ OL L 271, 2002 10 09, p. 16.

6. Valstybė narė užtikrina, kad investicinės įmonės pakankamai iš anksto praneštų klientui apie kiekvieną esminį informacijos, pateiktos pagal 30–33 straipsnius, pasikeitimą, susijusį su paslauga, kurią įmonė teikia tam klientui. Tas pranešimas pateikiamas patvariojoje laikmenoje, jeigu informacija, su kuria jis susijęs, pateikiama patvariojoje laikmenoje.

7. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog informacija, pateikiama rinkai skirtame pranešime, atitiktų bet kokią informaciją, kurią įmonė suteikia klientams, teikdama investicines ir pagalbines paslaugas.

8. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai rinkai skirtame pranešime pateikiamas toliau nurodyto pobūdžio pasiūlymas arba kvietimas ir jame nurodoma, kaip turi būti atsakyta, arba pateikiama forma, kuria galima pateikti atsakymą, jame pateikiama tokia 30–33 straipsniuose nurodyta informacija, kuri susijusi su tuo pasiūlymu arba kvietimu:

- a) pasiūlymas sudaryti susitarimą dėl finansinės priemonės arba investicinių ar pagalbinių paslaugų su bet kuriuo asmeniu, kuris atsiliepią į šį pranešimą;
- b) kvietimas bet kuriam asmeniui, kuris atsiliepią į šį pranešimą, pateikti pasiūlymą sudaryti susitarimą dėl finansinės priemonės arba investicinių ar pagalbinių paslaugų.

Tačiau pirmas punktas netaikomas, jeigu potencialus mažmeninis klientas, norėdamas atsiliepti į rinkai skirtame pranešime pateiktą pasiūlymą arba kvietimą, privalo remtis kitu dokumentu arba dokumentais, kuriuose kiekviename atskirai arba kartu yra ta informacija.

30 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies pirmą įtrauką)

Informacija apie investicinę įmonę ir jos paslaugas mažmeniniams klientams ir potencialiems mažmeniniams klientams

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės prirėikus suteiktų mažmeniniams klientams arba potencialiems mažmeniniams klientams šią bendro pobūdžio informaciją:

- a) investicinės įmonės pavadinimą ir adresą bei kontaktinius duomenis, kurie būtini, kad klientai galėtų veiksmingai susisiekti su įmone;
- b) nurodo kalbas, kuriomis klientas gali bendrauti su investicine įmone, taip pat įmonės dokumentams ir kitai informacijai gauti;
- c) investicinės įmonės ir kliento naudotinus informacijos perdavimo būdus, įskaitant, kur tinkama, būdus pavedimams siųsti ir gauti;

- d) fakto, kad investicinė įmonė turi veiklos leidimą, patvirtinimą ir šį leidimą išdavusios kompetentingos institucijos pavadinimą ir adresą;
- e) kai investicinė įmonė vykdo veiklą, pasitelkdama įgaliotąjį atstovą, – šio fakto patvirtinimą, nurodant valstybę narę, kurioje tas atstovas įregistruotas;
- f) pagal Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 8 dalį investicinės įmonės klientui teiktinų ataskaitų apie suteiktas paslaugas pobūdį, dažnumą ir pateikimo terminus;
- g) jeigu investicinėje įmonėje yra kliento finansinių priemonių arba kliento lėšų, – veiksmų, kurių imasi investicinė įmonė siekdama užtikrinti jų apsaugą, aprašymo santrauką, įskaitant susijusios bet kokią investuotojų kompensavimo arba indėlių garantijų sistemos, kurią taiko investicinė įmonė, vykdydama veiklą valstybėje narėje, santrauką;
- h) pagal 22 straipsnį įmonės taikomos interesų prieštaravimų politikos aprašymą, kuris gali būti pateikiamas sutrumpintas;
- i) bet kuriuo metu klientui paprašius šios informacijos, patvarioje laikmenoje arba tinklavietėje (jeigu tai nėra laikoma patvaria laikmena) pateikiama išsamesnė informacija apie interesų prieštaravimų politiką, jeigu tenkinamos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, teikdamos portfelio valdymo paslaugą, nustatytų tinkamą įvertinimo ir palyginimo būdą, pavyzdžiui, prasmingą standartą, pagrįstą kliento investiciniais tikslais ir finansinių priemonių rūšimis, įtrauktomis į kliento portfelį, kad klientas, kuriam teikiama paslauga, galėtų įvertinti įmonės rezultatus.

3. Valstybės narės reikalauja, kad tuo atveju, kai investicinės įmonės siūlo teikti portfelio valdymo paslaugas mažmeniniam klientui arba potencialiam mažmeniniam klientui, jos, neskaitant pagal 1 dalį reikalaujamos pateikti informacijos, suteiktų klientui, jeigu taikytina, tokią informaciją:

- a) informaciją apie kliento portfelį sudarančių finansinių priemonių vertinimo metodą ir dažnumą;
- b) išsamią informaciją apie visų kliento portfelį sudarančių finansinių priemonių arba lėšų ar jų dalies valdymo savo nuožiūra delegavimą;
- c) bet kurio standarto, su kuriuo bus lyginami kliento portfelio rezultatai, specifikacijas;
- d) finansinių priemonių rūšis, kurios gali būti įtrauktos į kliento portfelį, ir rūšis sandorių, kurie gali būti įvykdyti šiomis priemonėmis, įskaitant bet kokius apribojimus;
- e) valdymo tikslus, valdytojo nuožiūra vykdomos veiklos rizikos lygį ir bet kokius konkrečius tos nuožiūros suvaržymus.

31 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies antra įtrauka)

Informacija apie finansines priemones

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės pateiktų klientams arba potencialiems klientams bendrą finansinių priemonių pobūdžio ir su jomis susijusios rizikos aprašymą, visų pirma klientų skirstymą į mažmeninių arba verslo klientų kategorijas. Šiame aprašyme turi būti pakankamai išsamiai paaiškintas susijusios konkrečios priemonės rūšies pobūdis ir tai konkrečiai priemonės rūšiai būdinga rizika, kad klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą investuoti.

2. Į rizikos apibūdinimą, kai tai susiję su konkrečia susijusios priemonės rūšimi ir kliento statusu bei jo žinių lygiu, įtraukiami šie elementai:

- a) rizika, susijusi su tos rūšies finansine priemone, įskaitant nuosavo ir skolinto kapitalo santykio bei jo poveikio, taip pat rizikos prarasti visą investiciją paaiškinimą;
- b) tokių priemonių kainos nepastovumas ir bet kokie tokioms priemonėms esamoje rinkoje taikomi apribojimai;
- c) faktas, kad be priemonių įsigijimo kainos, dėl tokių priemonių sandorių investuotojui gali tekti prisiimti finansinius išpareigojimus ir kitokias papildomas pareigas, įskaitant sąlyginius išpareigojimus;
- d) bet kokie reikalavimai įmokėti garantinę sumą ar panašios prievolės, taikomos tos rūšies priemonėms.

Valstybės narės gali nurodyti tikslus šioje dalyje reikalaujamo rizikos apibūdinimo terminus arba turinį.

3. Jeigu investicinė įmonė suteikia mažmeniniam klientui arba potencialiam mažmeniniam klientui informacijos apie finansinę priemonę, su kuria susijęs dabartinis viešas pasiūlymas, o pagal Direktyvą 2003/71/EB buvo išleistas su tuo pasiūlymu susijęs prospektas, ta įmonė praneša klientui arba potencialiam klientui, kur tas prospektas pateikiamas viešai.

4. Kai tikėtina, kad rizika, susijusi su finansine priemone, kurią sudaro dvi arba daugiau skirtingų finansinių priemonių arba paslaugų, bus didesnė nei rizika, susijusi su bet kuria iš sudėtinių dalių, investicinė įmonė pateikia atitinkamą tos priemonės sudėtinių dalių aprašymą ir apibūdina, kaip tų sudėtinių dalių tarpusavio sąveika padidina riziką.

5. Jeigu finansinės priemonės apima trečiosios šalies garantiją, informacijoje apie garantiją pateikiama pakankamai išsami informacija apie garantą ir garantiją, kad mažmeninis klientas arba potencialus mažmeninis klientas galėtų teisingai įvertinti garantiją.

32 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies pirmą įtrauka)

Reikalavimai, taikomi su kliento finansinių priemonių arba kliento lėšų apsauga susijusiai informacijai

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai investicinėse įmonėse laikomos mažmeninių klientų finansinės priemonės arba lėšos, įmonės pateikia tiems klientams arba potencialiems mažmeniniams klientams tokią susijusią informaciją, kuri nurodyta 2–7 dalyse.

2. Investicinė įmonė praneša mažmeniniam klientui arba potencialiam mažmeniniam klientui, kurio finansinės priemonės arba lėšos gali būti laikomos trečiojoje šalyje investicinės įmonės vardu, ir apie investicinės įmonės prisiimamą atsakomybę pagal taikytiną nacionalinę teisę už bet kokią trečiosios šalies veiklą arba neveikimą bei trečiosios šalies nemokumo pasekmes klientui.

3. Jeigu pagal nacionalinę teisę leidžiama, kad mažmeninio kliento arba potencialaus mažmeninio kliento finansines priemones trečioji šalis gali laikyti bendroje sąskaitoje, investicinė įmonė apie tai informuoja klientą ir aiškiai išpėja jį apie susijusią riziką.

4. Investicinė įmonė informuoja mažmeninį klientą arba potencialų mažmeninį klientą, kai dėl nacionalinės teisės kliento finansinių priemonių, laikomų trečiojoje šalyje, neįmanoma atskirti nuo tos trečiosios šalies arba investicinės įmonės nuosavų finansinių priemonių, ir aiškiai išpėja apie galimą riziką.

5. Investicinė įmonė informuoja klientą arba potencialų klientą, kai sąskaitoms, kuriose yra tam klientui arba potencialiam klientui priklausančios finansinės priemonės arba lėšos, šiuo metu yra ar vėliau bus taikoma ne valstybės narės jurisdikcijos teisė, ir nurodo, kad kliento arba potencialaus kliento teisės, susijusios su tomis finansinėmis priemonėmis arba lėšomis, gali atitinkamai skirtis.

6. Investicinė įmonė informuoja klientą, jeigu yra asmuo, kuris įmonės finansinių priemonių arba lėšų atžvilgiu turi arba gali turėti teisę į turimą įkeistą turtą, kuriuo užtikrinamas prievolės įvykdymas, arba turto sulaikymo teisę arba bet kokią priešpriešinių reikalavimų įskaitymo teisę, ir informuoja apie tokių teisių sąlygas. Kai taikytina, ji taip pat praneša klientui apie tai, kad depozitoriumas šių priemonių arba lėšų atžvilgiu gali turėti teisę į įkeistą turtą, kuriuo užtikrinamas prievolės įvykdymas, turto sulaikymo teisę ar bet kokią priešpriešinių reikalavimų įskaitymo teisę.

7. Investicinė įmonė, prieš sudarydama vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius, susijusius su finansinėmis priemonėmis, kurias ji laiko mažmeninio kliento vardu, arba prieš kitaip panaudodama tokias finansines priemones savo sąskaita arba kito kliento sąskaita, pakankamai iš anksto, prieš panaudojant tas priemones, pateikia mažmeniniam klientui

patvariojoje laikmenoje aiškia, išsamią ir tikslią informaciją apie investicinės įmonės prievoles ir išpareigojimus, susijusius su tų finansinių priemonių panaudojimu, įskaitant jų sugrąžinimo sąlygas ir susijusią riziką.

33 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies ketvirta įtrauka)

Informacija apie išlaidas ir susijusius mokesčius

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės suteiktų savo mažmeniniams klientams ir potencialiems mažmeniniams klientams informaciją apie išlaidas ir susijusius mokesčius, kurioje būtų nurodyti šie duomenys:

- a) bendra kliento mokėtina kaina, susijusi su finansine priemone arba investicine ar pagalbine paslauga, įskaitant visus susijusius mokesčius, komisinius, rinkliavas ir išlaidas bei visus mokesčius, kurie mokami per investicinę įmonę, o jeigu negalima nurodyti tikslios kainos – bendros kainos apskaičiavimo pagrindas, kad klientas galėtų ją patikrinti;
- b) nurodyta susijusi valiuta ir taikytini valiutos keitimo kursai bei išlaidos, kai a punkte nurodyta bendra kaina arba bet kuri jos dalis turi būti įmokėta arba yra išreikšta užsienio valiutos suma;
- c) įspėjimas, kad klientas gali patirti kitokių išlaidų, įskaitant mokesčius, susijusių su finansinės priemonės arba investicinės paslaugos sandoriais, kurios nemokamos per investicinę įmonę arba nėra jos nustatomos;
- d) mokėjimo arba kitos veiklos tvarka.

Taikant a punktą, kiekvienu atveju įmonės komisiniai yra išskirstyti papunkčiui.

34 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies antra ir ketvirta įtraukos)

Informacija, parengta pagal Direktyvą 85/611/EEB

1. Valstybės narės užtikrina, kad Direktyvoje 85/611/EEB numatytų kolektyvinio investavimo subjekto investicinių vienetų atžvilgiu supaprastintas prospektas, atitinkantis tos direktyvos 28 straipsnio nuostatas, yra laikomas tinkama informacija Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies antros įtraukos tikslais.

2. Valstybės narės užtikrina, kad Direktyvoje 85/611/EEB numatytų kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų atžvilgiu supaprastintas prospektas, atitinkantis tos direktyvos 28 straipsnio nuostatas, laikomas tinkama informacija Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 3 dalies ketvirtos įtraukos tikslais.

su pačiu KIPVPS susijusių išlaidų ir susijusių mokesčių atžvilgiu, įskaitant veiklos pradėjimo ir nutraukimo komisinius mokesčius.

3 SKIRSNIS

Tinkamumo ir priimtumo įvertinimas

35 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalis)

Tinkamumo įvertinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės gauna iš klientų arba potencialių klientų tokią informaciją, kurios įmonei reikia, kad suprastų esminius faktus apie klientą ir turėtų pagrįsto pagrindo manyti, tinkamai atsižvelgusi į teikiamos paslaugos pobūdį ir apimtį, kad konkretus rekomenduojamas arba teikiant portfelio valdymo paslaugą sudarytas sandoris atitinka šiuos kriterijus:

- a) atitinka konkretaus kliento investavimo tikslus;
- b) yra toks, kad klientas yra finansiškai pajėgus prisiimti bet kokią susijusią investicinę riziką, atitinkančią jo investavimo tikslus;
- c) yra toks, kad klientas turi reikalingos patirties ir žinių, kad suvoktų su sandoriu arba portfelio valdymu susijusią riziką.

2. Kai investicinė įmonė teikia investicinę paslaugą verslo klientui, ji turi teisę daryti prielaidą, kad klientas produktų, sandorių ir paslaugų, pagal kuriuos jis priskiriamas būtent šiai kategorijai, atžvilgiu turi reikiamos patirties ir žinių 1 dalies c punkto tikslais.

Kai ta investicinė paslauga yra konsultacijų dėl investicijų teikimas verslo klientui, kaip numatyta Direktyvos 2004/39/EB II priedo 1 skirsnyje, investicinė įmonė 1 dalies b punkto tikslais turi teisę daryti prielaidą, kad klientas yra finansiškai pajėgus prisiimti bet kokią susijusią investicinę riziką, atitinkančią jo investavimo tikslus.

3. Informacija apie kliento arba potencialaus kliento finansinę padėtį apima, jei reikia, informaciją apie jo nuolatinių pajamų šaltinį ir dydį, jo turtą, įskaitant likvidų turtą, investicijas ir nekilnojamąjį turtą bei nuolatinius finansinius išpareigojimus.

4. Informacija apie kliento arba potencialaus kliento investavimo tikslus apima, jei reikia, informaciją apie laikotarpį, kurį klientas nori turėti tą investiciją, jo teikiamą pirmenybę dėl prisiimamos rizikos, jo rizikos pobūdį ir investavimo paskirtį.

5. Jeigu, teikdama investicinę paslaugą konsultacijų dėl investavimo arba portfelio valdymo forma, investicinė įmonė negauna pagal Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 dalį reikiamos informacijos, įmonė nerekomenduoja investicinių paslaugų arba finansinių priemonių klientui arba potencialiam klientui.

36 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 5 dalis)

Priimtinojo įvertinimas

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, vertindamos, ar investicinė paslauga, kaip numatyta Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 5 dalyje, yra priimtina klientui, nustatytą, ar tas klientas turi reikiamos patirties ir žinių, kad suprastų su siūlomo arba pageidaujamo produkto arba investicinės paslaugos rūšimi susijusią riziką.

Siekdama šių tikslų, investicinė įmonė turi teisę daryti prielaidą, kad verslo klientas turi reikiamos patirties ir žinių, kad suprastų, kokia rizika yra susijusi su tomis konkrečiomis investicinėmis paslaugomis arba sandoriais, arba sandorių ar produktų rūšimis, kurių atžvilgiu šis klientas priskiriamas verslo klientų grupei.

37 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 ir 5 dalys)

Bendros tinkamumo ir priimtinojo įvertinimo nuostatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad informacijoje apie kliento arba potencialaus kliento žinias ir patirtį, susijusią su investicine veikla, būtų nurodyti šie duomenys, atsižvelgiant į kliento pobūdį, teiktinos paslaugos pobūdį ir apimtį bei numatomo produkto arba sandorio rūšį, įskaitant jų sudėtingumą ir susijusią riziką:

- a) paslaugų, sandorių ir finansinių priemonių, su kuriomis klientas yra susipažinęs, rūšys;
- b) kliento sandorių finansinėmis priemonėmis pobūdis, apimtis ir dažnumas ir laikotarpis, per kurį jie buvo įvykdyti;
- c) kliento arba potencialaus kliento išsilavinimo lygis ir esama arba susijusi ankstesnė profesija.

2. Investicinė įmonė neskatina kliento arba potencialaus kliento neteikti informacijos, reikalaujamos pateikti pagal Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 4 ir 5 dalis.

3. Investicinė įmonė turi teisę remtis savo klientų arba potencialių klientų pateikta informacija, išskyrus atvejus, kai jai

žinoma arba turėtų būti žinoma, kad informacija yra akivaizdžiai nebegaliojanti, netiksli arba neišsami.

38 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 6 dalies pirma įtrauka)

Paslaugų, susijusių su nekompleksinėmis priemonėmis, teikimas

Finansinė priemonė, nenurodyta Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 6 dalies pirmoje įtraukoje, laikoma nekompleksine, jeigu atitinka šiuos kriterijus:

- a) ji nėra įtraukta į Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto c papunktį arba į tos direktyvos I priedo C skirsnio 4–10 punktus;
- b) dažnai yra galimybių tą priemonę perleisti, išpirkti ar kitaip realizuoti rinkos dalyviams viešai prieinamomis kainomis, kurios yra arba rinkos kainos, arba nuo emitento nepriklausomų vertinimo sistemų pateiktos ar patvirtintos kainos;
- c) ji nesuteikia klientui jokios faktinės ar galimos atsakomybės, kuri viršytų priemonės įsigijimo išlaidas;
- d) pakankamai išsami informacija apie jos požymius yra viešai prieinama ir ją tikriausiai bus galima lengvai suprasti, kad vidutinis mažmeninis klientas galėtų pagrįstai nuspręsti, ar sudaryti su šia priemone susijusį sandorį.

39 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 7 dalis)

Susitarimas su mažmeniniu klientu

Valstybės narės reikalauja, kad investicinė įmonė, kuri, pradėjus taikyti šią direktyvą, mažmeniniam klientui pirmą kartą suteikia kitas investicines paslaugas, o ne konsultacijas dėl investicijų, su klientu popieriuje ar kitoje patvariojoje laikmenoje raštu sudarytą pagrindinį susitarimą, kuriame būtų išdėstytos įmonės ir kliento pagrindinės teisės ir įsipareigojimai.

Susitarimo šalių teisės ir pareigos gali būti įtrauktos į susitarimą pateikiant nuorodą į kitus dokumentus ar teisės aktus.

4 SKIRSNIS

Ataskaitų teikimas klientams

40 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 8 dalis)

Įsipareigojimas teikti ataskaitas apie pavedimų, kurie nesusiję su portfelio valdymu, vykdymą

1. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai investicinės įmonės įvykdo su portfelio valdymu nesusijusį pavedimą kliento vardu, jos to pavedimo atžvilgiu imasi šių veiksmų:

- a) investicinė įmonė privalo nedelsdama pateikti klientui patvariojoje laikmenoje esminę informaciją apie to pavedimo įvykdymą;
- b) mažmeninio kliento atveju investicinė įmonė privalo kuo skubiau ir ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po pavedimo įvykdymo nusiųsti patvariojoje laikmenoje klientui pranešimą, kuriuo patvirtinamas pavedimo įvykdymas, arba, jeigu investicinė įmonė gauna šį patvirtinimą iš trečiosios šalies, – ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po patvirtinimo iš trečiosios šalies gavimo.

b punktas netaikomas, jeigu patvirtinimo pranešime būtų tokia pati informacija, kaip ir patvirtinimo pranešime, kurį kitas asmuo nedelsdamas išsiunčia mažmeniniam klientui.

a ir b punktai netaikomi, jeigu klientų vardu įvykdyti pavedimai yra susiję su susitarimais, sudarytais su šiais klientais dėl obligacijomis finansuojamų hipotekinių paskolų – tokiu atveju ataskaita apie sandorį pateikiama tuo pačiu metu, kai pranešama apie hipotekinės paskolos sąlygas, bet ne vėliau kaip vieną mėnesį po pavedimo įvykdymo.

2. Be 1 dalies reikalavimų, valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės kliento prašymu pateiktų jam informacijos apie jo pavedimo statusą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jeigu mažmeniniams klientams periodiškai vykdomi pavedimai, susiję su kolektyvinio investavimo subjekto investiciniais vienetais arba akcijomis, investicinės įmonės tų sandorių atžvilgiu imasi 1 dalies b punkte nurodytų veiksmų arba ne rečiau kaip kas šešis mėnesius pateikia mažmeniniam klientui 4 dalyje nurodytą informaciją.

4. 1 dalies b punkte nurodytame pranešime turi būti įtraukta tokia toliau nurodyta informacija, jei taikytina, ir, jeigu reikia, pagal Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 I priedo 1 lentelę:

- a) ataskaitą teikiančios įmonės identifikavimas;
- b) kliento pavadinimas ar kitoks nurodymas;

- c) prekybos diena;
- d) prekybos laikas;
- e) pavedimo tipas;
- f) vietos identifikavimas;
- g) priemonės identifikavimas;
- h) pirkimo (pardavimo) rodiklis;
- i) pavedimo pobūdis, išskyrus pirkimo (pardavimo);
- j) kiekis;
- k) vieneto kaina;
- l) viso atlygio suma;
- m) nustatytų komisinių atlygių ir išlaidų bendra suma ir, mažmeniniam klientui pareikalavus, jos išskirstymas papunkčiui;
- n) su atsiskaitymu už sandorį susijusi kliento atsakomybė, įskaitant apmokėjimo arba pateikimo terminus bei atitinkamus sąskaitos duomenis, jeigu šie duomenys ir atsakomybė klientui nebuvo pateikti anksčiau;
- o) jeigu kliento sandorio šalimi buvo pati investicinė įmonė ar bet kuris investicinės įmonės grupei priklausantis asmuo arba kitas investicinės įmonės klientas, nurodomas pats šis faktas, jeigu pavedimas nebuvo įvykdytas per anoniminę prekybą palengvinančią prekybos sistemą.

Taikant k punktą, jeigu pavedimas vykdomas dalimis, investicinė įmonė gali pateikti klientui informaciją apie kiekvienos pavedimo dalies kainą arba vidutinę kainą. Kai nurodoma vidutinė kaina, mažmeniniam klientui paprašius, investicinė įmonė pateikia jam informacijos apie kiekvienos pavedimo dalies kainą.

5. Investicinė įmonė gali pateikti klientui 4 dalyje nurodytą informaciją, naudodamasi standartiniais kodais, jeigu ji pateikia ir naudojamų kodų išaiškinimą.

41 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 8 dalis)

Įsipareigojimai teikti ataskaitas apie portfelio valdymą

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, teikiančios portfelio valdymo paslaugas klientams, reguliariai patvariojoje laikmenoje teiktų kiekvienam tokiam klientui ataskaitą apie to kliento vardu įvykdytą portfelio valdymo veiklą, jeigu tokios ataskaitos nepateikė kitas asmuo.

2. Jeigu pagal 1 dalį reikalaujama reguliariai rengiama ataskaita pateikiama mažmeniniams klientams, joje, jei reikia, nurodoma ši informacija:

- a) investicinės įmonės pavadinimas;
- b) mažmeninio kliento sąskaitos pavadinimas ar kitoks nurodymas;
- c) duomenys apie portfelio turinį ir įvertinimą, įskaitant išsamią informaciją apie kiekvieną turimą finansinę priemonę, jos rinkos vertę arba tikrąją vertę, jei negalima nustatyti rinkos vertės, ir grynujų pinigų likutį ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei portfelio rezultatus ataskaitiniu laikotarpiu;
- d) visa per ataskaitinį laikotarpį patirtų mokesčių bei rinkliavų suma, papunkčiui išskirstant bent jau visus valdymo mokesčius ir visus su vykdymu susijusias išlaidas, kai reikia, nurodant, kad išsamesnis išskaidymas bus pateiktas paprašius;
- e) ataskaitinio laikotarpio rezultatų palyginimas su investavimo rezultatų standartu (jei toks yra), dėl kurio susitarė investicinė įmonė ir klientas;
- f) per ataskaitinį laikotarpį gauta dividendų, palūkanų ir kitų mokėjimų bendra suma, susijusi su kliento portfeliu;
- g) informacija apie kitus įmonės veiksmus, kuriais suteikiamos teisės, susijusios su portfelį sudarančiomis finansinėmis priemonėmis;
- h) kiekvieno tą laikotarpį įvykdyto sandorio atžvilgiu, kai tinka, pateikiama informacija, nurodyta 40 straipsnio 4 dalies c–l punktuose, jeigu klientas nepasirenka galimybės gauti informaciją apie įvykdytus sandorius tuomet, kai įvykdomas kiekvienas sandoris, kai tuo atveju taikoma šio straipsnio 4 dalis.

3. Jeigu 1 dalyje nurodyta reguliariai pateikiama ataskaita skirta mažmeniniams klientams, ji pateikiama kas 6 mėnesius, išskyrus šiuos atvejus:

- a) paprašius klientui, reguliari ataskaita turi būti pateikiama kas 3 mėnesius;
- b) kai taikoma 4 dalis, reguliari ataskaita turi būti pateikiama ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių;
- c) jeigu investicinės įmonės ir mažmeninio kliento susitarime dėl portfelio valdymo paslaugų teikimo leidžiama suformuoti portfelį skolintomis lėšomis, reguliari ataskaita turi būti pateikiama ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Investicinės įmonės informuoja mažmeninius klientus, kad jie turi teisę pateikti prašymus, kaip numatyta a punkte.

Tačiau ši b punkte numatyta išimtis netaikytina sandoriams, susijusiems su finansinėmis priemonėmis, kurios numatytos

Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto c papunktyje arba bet kuriame iš tos direktyvos I priedo C skirsnio 4–10 punktu.

4. Valstybės narės reikalauja, kad tais atvejais, kai klientas pasirenka galimybę gauti informaciją apie įvykdytus sandorius tuomet, kai įvykdomas kiekvienas sandoris, portfelio valdytojui įvykdžius sandorį, investicinės įmonės nedelsdamos patvariojoje laikmenoje pateiktų klientui su tuo sandoriu susijusią esminę informaciją.

Jeigu tai susiję su mažmeniniu klientu, investicinė įmonė privalo ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po šio pavedimo įvykdymo nusiųsti jam pranešimą, kuriuo patvirtinamas sandoris ir kuriame pateikiama 40 straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija, arba, jeigu investicinė įmonė gauna šį patvirtinimą iš trečiosios šalies, – ne vėliau kaip pirmą darbo dieną po patvirtinimo iš trečiosios šalies gavimo.

Antra pastraipa netaikoma, jeigu patvirtinimo pranešime būtų tokia pati informacija, kaip ir patvirtinimo pranešime, kurį kitas asmuo turi nedelsdamas išsiųsti mažmeniniam klientui.

42 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 8 dalis)

Papildomos prievolės teikti ataskaitas apie portfelio valdymą arba sąlyginių įsipareigojimų sandorius

Valstybės narės užtikrina, kad kai investicinės įmonės mažmeninių klientų vardu vykdo portfelio valdymo sandorius arba valdo mažmeninio kliento sąskaitas, kurios apima nepadengtą atvirąją poziciją sąlyginių įsipareigojimų sandorių, jos taip pat praneša mažmeniniam klientui apie bet kokius nuostolius, viršijančius iš anksto nustatytą ir įmonės bei kliento sutartą ribą, ne vėliau kaip iki darbo dienos, kurią buvo viršyta ta riba, pabaigos, o jeigu riba buvo viršyta nedarbo dieną – ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos pabaigos.

43 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 8 dalis)

Ataskaitos apie kliento finansines priemones arba kliento lėšas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, kuriose laikomos kliento finansinės priemonės arba kliento lėšos, ne rečiau kaip kartą per metus kiekvienam klientui, kurio finansines priemones arba lėšas jos laiko, siųstų patvariojoje laikmenoje ataskaitą apie tas finansines priemones arba lėšas, jeigu tokia ataskaita nebuvo pateikta bet kurioje reguliarioje ataskaitoje.

Pirma pastraipa netaikoma pagal Direktyvą 2000/12/EB įgaliotai kredito įstaigai jos laikomų indėlių, kaip apibrėžta toje direktyvoje, atžvilgiu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje kliento turto ataskaitoje pateikiama ši informacija:

- a) išsamūs duomenys apie visas finansines priemones arba lėšas, kurias investicinė įmonė laiko klientui, ataskaitoje numatyto laikotarpio pabaigoje;
- b) kokia apimtimi bet kurios kliento finansinės priemonės arba lėšos buvo vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių objektu;
- c) bet kokios naudos, susikaupusios klientui dėl jo dalyvavimo bet kuriame vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoryje, apimtis bei pagrindas, kuriuo remiantis ta nauda buvo sukaupta.

Kai į kliento portfelį įeina įplaukos iš vieno arba daugiau neužbaigtų sandorių, a punkte nurodyta informacija gali būti pagrįsta arba prekybos data, arba atsiskaitymo data su sąlyga, kad tas pats pagrindas yra nuosekliai taikomas visai tokiai ataskaitos informacijai.

3. Valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms, kuriose laikomos kliento finansinės priemonės arba lėšos ir kurios jam teikia portfelio valdymo paslaugą, įtraukti 1 dalyje nurodytą kliento turto ataskaitą į reguliarią ataskaitą, kurią ji teikia tam klientui pagal 41 straipsnio 1 dalį.

5 SKIRSNIS

Optimalus įvykdymas

44 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 1 dalis)

Optimalaus įvykdymo kriterijai

1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykdydamos klientų pavedimus, investicinės įmonės atsižvelgtų į toliau nurodytus kriterijus, nustatytas Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų santykinę svarbą:

- a) kliento požymius, įskaitant kliento kategoriją, t. y. ar klientas yra mažmeninis klientas ar profesionalus klientas;
- b) kliento pavedimo požymius;
- c) su tuo pavedimu susijusių finansinių priemonių požymius;
- d) įvykdymo vietų, kurioms tas pavedimas gali būti nukreiptas, požymius.

Šiame ir 46 straipsniuose „įvykdymo vieta“ – tai reguliuojama rinka, DPS, finansų tarpininkas, nuolatos vykdamas pavedimus iš savo nuosavo finansinio turto, rinkos formuotojas, kitas likvidumą palaikantis subjektas arba subjektas, trečiojoje šalyje vykdamas funkciją, panašią į bet kurio iš pirmiau minimųjų vykdomas funkcijas.

2. Investicinė įmonė įvykdo savo išsipareigojimą pagal Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalį imtis visų pagrįstų veiksmų, kad pasiektu kuo geriausią rezultatą klientui, kai pavedimas ar konkreti pavedimo dalis vykdoma laikantis konkrečių kliento nurodymų, susijusių su pavedimu ar konkrečia pavedimo dalimi.

3. Kai investicinė įmonė vykdo pavedimą mažmeninio kliento vardu, geriausias įmanomas rezultatas nustatomas atsižvelgiant į bendrą atsiskaitymo sumą, atspindinčią finansinės priemonės kainą ir su pavedimo vykdymu susijusias išlaidas, kurią sudaro visos kliento patirtos išlaidos, tiesiogiai susijusios su pavedimo vykdymu, įskaitant įvykdymo vietų mokesčius, kliringo ir atsiskaitymo mokesčius ir bet kuriuos kitus mokesčius, mokamus trečiosioms šalims, kurios dalyvavo vykdamas pavedimą.

Siekiant optimalaus įvykdymo, kai finansinės priemonės pavedimą galima įvykdyti daugiau kaip vienoje konkuruojančioje vietoje, norint įvertinti ir palyginti kliento rezultatus, kurie būtų gaunami įvykdamas pavedimą kiekvienoje iš įmonės vykdymo politikoje išvardytų vietų, kuriose tokį pavedimą galima įvykdyti, tokiaime įvertinime reikia atsižvelgti į kiekvienos iš pavedimui įvykdyti tinkančių vietų pačios įmonės komisinių atlygį ir pavedimo įvykdymo išlaidas.

4. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės nenustatytų ar neimtų komisinio atlygio taip, kad būtų neteisingai diskriminuojamos įvykdymo vietos.

5. Iki 2008 m. lapkričio 1 d. Komisija pateiks Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie galimybę naudotis, palyginti ir konsoliduoti informaciją, susijusią su įvykdymo kokybe įvairiose įvykdymo vietose.

45 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 dalis)

Investicinių įmonių, teikiančių portfelio valdymo ir pavedimų priėmimo bei perdavimo paslaugas, pareiga veikti kliento naudai

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, teikdamos portfelio valdymo paslaugą, laikytųsi Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 dalyje numatyto išsipareigojimo nepažeisti savo klientų interesų, kai jos kitiems subjektams perduoda vykdyti pavedimus, jeigu tai yra investicinės įmonės sprendimas dėl finansinių priemonių sandorių vykdymo jos kliento vardu.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, teikdamos pavedimų priėmimo bei perdavimo paslaugą, laikytųsi Direktyvos 2004/39/EB 19 straipsnio 1 dalyje numatyto išsipareigojimo nepažeisti savo klientų interesų, kai jos kitiems subjektams perduoda vykdyti klientų pavedimus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad, siekdamas laikytis 1 arba 2 dalyse numatytų reikalavimų, investicinės įmonės imtųsi 4–6 dalyse numatytų veiksmų.

4. Investicinės įmonės imasi visų pagrįstų veiksmų pasiekti savo klientų naudai kuo geriausių rezultatų, atsižvelgdamos į Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalyje paminėtus veiksmus. Santykinė šių veiksmų svarba nustatoma atsižvelgiant į 44 straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus ir, mažmeninių klientų atveju, į 44 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

Investicinė įmonė įvykdo savo įsipareigojimą pagal 1 arba 2 dalį ir neprivalo imtis šioje dalyje minimų veiksmų tada, kai, perduodama pavedimą arba pavedimo vykdymą kitam subjektui, ji vykdo konkrečius kliento nurodymus.

5. Siekdamas laikytis 4 dalyje nurodyto įsipareigojimo, investicinės įmonės parengia ir įdiegia atitinkamą politiką. Šia politika kiekvienos priemonių klasės atžvilgiu nustatomi subjektai, kuriems perduodami pavedimai arba kuriems investicinės įmonės perduoda pavedimų vykdymą. Nurodyti subjektai privalo turėti vykdymo susitarimus, kuriais sudaromos sąlygos investicinei įmonei, šioms subjektams perduodančiai pavedimus arba jų vykdymą, laikytis įsipareigojimų pagal šį straipsnį.

Investicinės įmonės savo klientams suteikia tinkamą informaciją apie parengtą politiką pagal šią dalį.

6. Investicinės įmonės reguliariai stebi pagal 5 dalies reikalavimus parengtos politikos veiksmingumą, ypač šioje politikoje nurodytų subjektų pavedimų vykdymo kokybę ir, kur reikia, šalina trūkumus.

Be to, investicinės įmonės kiekvienais metais peržiūri savo politiką. Tokią peržiūrą taip pat reikia atlikti kiekvieną kartą, kai įvyksta esminis pokytis, kuris paveikia įmonės gebėjimą vykdyti klientų pavedimus ir toliau siekti jiems kuo geriausių rezultatų.

7. Šis straipsnis netaikomas, jeigu investicinė įmonė, teikianti portfelio valdymo ir (arba) pavedimų priėmimo ir perdavimo paslaugas, taip pat kliento portfelio vardu įvykdo gautus pavedimus arba priima sprendimus įvykdyti sandorį. Tokiais atvejais taikomas Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnis.

46 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 3 ir 4 dalys)

Vykdymo politika

1. Valstybė narė užtikrina, kad investicinės įmonės kiekvienais metais peržiūrėtų vykdymo politiką, parengtą pagal Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 2 dalį, bei savo pavedimų vykdymo susitarimus.

Tokią peržiūrą taip pat reikia atlikti kiekvieną kartą, kai įvyksta esminis pokytis, kuris paveikia įmonės gebėjimą vykdyti klientų

pavedimus ir toliau pasiekti kuo geriausių rezultatų, naudojantis jos vykdymo politikoje įtrauktomis įvykdymo vietomis.

2. Investicinės įmonės pakankamai iš anksto iki paslaugos teikimo pateikia mažmeniniams klientams šiuos išsamius duomenis apie savo vykdymo politiką:

- a) sąlyginės svarbos, kurią pagal 44 straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus investicinė įmonė teikia Direktyvos 2004/39/EB 21 straipsnio 1 dalyje nurodytiems veiksniams, arba proceso, kuriuo remdamasi įmonė nustato šių veiksmų sąlyginę svarbą, apžvalgą;
- b) sąrašą įvykdymo vietų, kuriomis įmonė ypač pasikliauja, vykdydama savo įsipareigojimą imtis visų pagrįstų veiksmų, kad galėtų nuolat pasiekti geriausių rezultatų vykdydama klientų pavedimus;
- c) aiškų ir akivaizdų išpėjimą, kad kai kurie konkretūs kliento nurodymai gali sukliudyti įmonei imtis jos vykdymo politikoje nustatytų ir taikomų veiksmų, kad, vykdydama tuos pavedimus, ji galėtų pasiekti kuo geriausių rezultatų tuose nurodymuose pateiktų duomenų atžvilgiu.

Ši informacija pateikiama patvarioje laikmenoje arba tinklavietėje (jei tai nėra laikoma patvaria laikmena), jeigu tenkinamos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.

6 SKIRSNIS

Klientų pavedimų tvarkymas

47 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 22 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 1 dalis)

Bendrieji principai

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, vykdydamos klientų pavedimus, tenkintų šias sąlygas:

- a) jos privalo užtikrinti, kad klientų vardu įvykdyti pavedimai būtų skubiai ir tiksliai apskaityti ir išskirstyti;
- b) jos privalo vykdyti kitaip palyginamus klientų pavedimus nuosekliai ir skubiai, išskyrus atvejus, kai jų neįmanoma įvykdyti dėl pavedimo požymių arba vyraujančių rinkos sąlygų, arba kai tai prieštarauja kliento interesams;
- c) sužinojusios apie sunkumus, jos privalo skubiai pranešti mažmeniniam klientui apie bet kokius esminius sunkumus, susijusius su tinkamu pavedimų vykdymu.

2. Jeigu investicinė įmonė yra atsakinga už atsiskaitymo už įvykdytą pavidimą priežiūrą ar informinimą, ji imasi visų pagrįstų veiksmų, kad užtikrintų, jog bet kurios kliento finansinės priemonės arba lėšos, gautos atsiskaitant už tą įvykdytą pavidimą, yra skubiai ir teisingai įskaitytos į atitinkamo kliento sąskaitą.

3. Investicinė įmonė nepiktinaudžiauja informacija, susijusia su dar neįvykdytais pavidimais, ir imasi visų pagrįstų veiksmų, kad nė vienas iš jos susijusių asmenų nepiktinaudžiautų tokia informacija.

48 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 22 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 1 dalis)

Pavedimų sujungimas ir išskirstymas

1. Valstybės narės neleidžia investicinėms įmonėms vykdyti kliento pavidimo arba sandorio savo sąskaita kartu su kito kliento pavidimu, jeigu neįvykdytos šios sąlygos:

- a) nėra tikėtina, kad pavidimų ir sandorių sujungimas apskritai gali turėti neigiamos įtakos kuriam nors klientui, kurio pavidimą ketinama sujungti;
- b) kiekvienam klientui, kurio pavidimą ketinama sujungti, turi būti pranešta, kad sujungimas jam gali padaryti neigiamą poveikį dėl konkretaus pavidimo;
- c) turi būti parengta ir veiksmingai taikoma pavidimų išskirstymo politika, kurioje būtų numatytas teisingas jungtinių pavidimų ir sandorių išskirstymas pakankamai tiksliais terminais, įskaitant tai, kaip pavidimų apimtis ir kaina lemia dalinio įvykdymo išskirstymą ir traktavimą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kai investicinė įmonė sujungia pavidimą su vienu ar keliais kito kliento pavidimais ir yra įvykdoma tik dalis jungtinio pavidimo, ji išskirsto susijusius sandorius pagal savo pavidimų išskirstymo politiką.

49 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 22 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 1 dalis)

Sandorių savo sąskaita sujungimas ir išskirstymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, sujungusios sandorius savo sąskaita su vienu ar keliais kliento pavidimais, neišskirsto susijusių sandorių klientui žalingu būdu.

2. Valstybės narės reikalauja, kad kai investicinė įmonė sujungia kliento pavidimą su sandoriu savo sąskaita ir yra įvykdoma tik dalis jungtinio pavidimo, ji išskirsto susijusius sandorius, teikdama pirmenybę klientui įmonės atžvilgiu.

Tačiau jeigu įmonė gali pagrįstai įrodyti, kad be šio sujungimo jai nebūtų pavykę įvykdyti šio pavidimo tokiomis palankiomis sąlygomis arba iš viso nebūtų pavykę jo įvykdyti, ji gali proporcingai išskirstyti sandorį savo sąskaita, remdamasi 48 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta pavidimų išskirstymo politika.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, vykdydamos 48 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą pavidimų išskirstymo politiką, parengtų procedūras, kuriomis būtų siekiama neleisti klientui žalingu būdu perskirstyti sandorių savo sąskaita, kurie vykdomi kartu su klientų pavidimais.

7 SKIRSNIS

Tinkamos sandorio šalys

50 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 24 straipsnio 3 dalis)

Tinkamos sandorio šalys

1. Valstybės narės gali pripažinti įmonę tinkama sandorio šalimi, jeigu ta įmonė priskiriama kategorijai klientų, kurie laikytini verslo klientais pagal Direktyvos 2004/39/EB II priedo I skirsnio 1, 2 ir 3 dalis, išskyrus bet kurią kategoriją, kuri aiškiai paminėta tos direktyvos 24 straipsnio 2 dalyje.

Paprašius, valstybės narės taip pat gali pripažinti tinkamomis sandorio šalimis įmones, kurios priskiriamos kategorijai klientų, kurie laikytini verslo klientais pagal Direktyvos 2004/39/EB II priedo II skirsnį. Tačiau tokiais atvejais susijusi įmonė pripažįstama tinkama sandorio šalimi tik paslaugų arba sandorių, kurių atžvilgiu ji galėtų būti laikoma verslo klientu, atžvilgiu.

2. Kai pagal Direktyvos 2004/39/EB 24 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą tinkama sandorio šalis paprašo, kad būtų laikoma klientu, kurio veiklai su investicine įmone būtų taikomi tos direktyvos 19, 21 ir 22 straipsniai, bet aiškiai nepaprašo, kad būtų laikoma mažmeniniu klientu, o investicinė įmonė sutinka su tokiu prašymu, įmonė laiko tą tinkamą sandorio šalį verslo klientu.

Tačiau kai ta tinkama sandorio šalis aiškiai paprašo, kad būtų laikoma mažmeniniu klientu, taikomos Direktyvos 2004/39/EB II priedo I skirsnio antro, trečio ir ketvirtą punktų nuorodos dėl ne verslo klientų.

8 SKIRSNIS

Duomenų kaupimas

51 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 13 straipsnio 6 dalis)

Informacijos saugojimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės ne trumpiau kaip penkerius metus saugotų informaciją, kuri būtina pagal Direktyvą 2004/39/EB ir jos įgyvendinimo priemones.

Be to, informacija, kurią nustatomos investicinės įmonės ir kliento atitinkamos teisės ir pareigos pagal susitarimą dėl paslaugų teikimo, arba sąlygos, kuriomis įmonė teikia paslaugas klientui, saugojama ne trumpiau kaip visą ryšių su klientu palaikymo laikotarpį.

Tačiau išskirtinėmis aplinkybėmis kompetentingos institucijos gali pareikalauti, kad investicinės įmonės saugotų bet kurią arba visą informaciją tokį ilgesnį laikotarpį, kiek reikia pagal priemonės arba sandorio pobūdį, jeigu tai būtina, kad ta institucija galėtų vykdyti savo priežiūros funkcijas pagal Direktyvą 2004/39/EB.

Panaikinus investicinės įmonės veiklos leidimą, valstybės narės arba kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad įmonė saugotų informaciją likusį penkerių metų laikotarpį, kuris numatytas pirmoje pastraipoje.

2. Informacija saugoma laikmenoje taip, kad kompetentingai institucijai ši informacija būtų prieinama ateityje, ir tokia forma ir taip, kad būtų tenkinamos šios sąlygos:

- a) kompetentinga institucija turi turėti galimybę nesunkiai gauti ir atkurti kiekvieną pagrindinį kiekvieno sandorio apdorojimo etapą;
- b) turi būti galima lengvai nustatyti bet kokius pataisymus arba kitokius pakeitimus ir informacijos turinį iki bet kurių tokių pataisymų arba pakeitimų;
- c) neturi būti galima kitaip manipuliuoti informacija ar ją keisti.

3. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija sudaro ir turi minimalios informacijos, kurią investicinės įmonės turi kaupti pagal Direktyvą 2004/39/EB ir jos įgyvendinimo priemones, sąrašą.

4. Duomenų kaupimo išpareigojimai pagal Direktyvą 2004/39/EB ir šią direktyvą nepažeidžia valstybių narių teisės investicinėms įmonėms taikyti prievolės dėl telefono pokalbių

įrašymo arba elektroninių pranešimų, susijusių su klientų pavedimais.

5. Iki 2009 m. gruodžio 31 d. Komisija, atsižvelgdama į viešas konsultacijas ir diskusijas su Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetu, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie tolesnį 4 dalies nuostatų tinkamumą.

9 SKIRSNIS

Direktyvoje 2004/39/EB apibrėžti terminai

52 straipsnis

(Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 4 punktas)

Konsultacijos dėl investicijų

Taikant Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą konsultacijų dėl investicijų apibrėžimą, asmeninė rekomendacija – tai rekomendacija, teikiama asmeniui, kuris yra investuotojas arba potencialus investuotojas arba kuris yra investuotojo arba potencialaus investuotojo atstovas.

Ta rekomendacija turi būti pateikta kaip tinkama tam asmeniui arba turi būti paremta to asmens padėtimi, ir ja turi būti rekomenduojama imtis vieno iš šių veiksmų:

- a) pirkti, parduoti, pasirašyti, apsikeisti, išpirkti, turėti arba garantuoti konkrečios finansinės priemonės išplatinimą;
- b) pasinaudoti arba nepasinaudoti konkrečios finansinės priemonės suteikiama bet kokia teise pirkti, parduoti, pasirašyti, apsikeisti arba išpirkti finansinę priemonę.

Rekomendacija nėra asmeninė rekomendacija, jeigu ji pateikta tik paskirstymo kanalais arba visuomenei.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2007 m. sausio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos tuojau pat perduoda Komisijai tų nuostatų tekstą ir tų nuostatų bei šios direktyvos koreliacijos lentelę.

2. Valstybės narės taiko šias nuostatas nuo 2007 m. lapkričio 1 d.

3. Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato tokios nuorodos pateikimo tvarką.

4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

54 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

55 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. rugpjūčio 10 d.

Komisijos vardu

Charlie McCREEVY

Komisijos narys